

Nepovinný předmět NÁBOŽENSTVÍ

Charakteristika předmětu

Organizační vymezení:

1. Nepovinný předmět s dotací 1 hodiny týdně
2. Je určen všem žákům 1. – 9. tříd. Žákům poskytuje základní vhled do křesťanské nauky, tradice a křesťanských životních postojů a hodnot. Nabízí možnost seznámit se s odpověďmi katolické církve na jejich otázky o Bohu, člověku a o světě a dává jim prostor pro jejich vlastní hledání hodnot a postojů.
3. Předmět se vyučuje ve škole, převážně v učebně, a to buď po jednotlivých ročnících, nebo ve skupinách, kde je sdruženo více ročníků. To závisí na momentálním zájmu rodičů a dětí o výuku tohoto předmětu
4. Součástí výuky mohou být exkurze (např. prohlídka kostela, křesťanských zařízení, návštěva bohoslužeb o významných svátcích); dále se žáci mohou účastnit charitativních nebo osvětových křesťanských projektů (např. Tříkrálová sbírka, živý Betlém, koncerty solidarity, spolupráce na projektech Papežského misijního díla dětí). Žáci se zpravidla jednou do roka účastní diecézního setkání dětí v Hradci Králové. Starší žáci se dle aktuálního zájmu mohou podílet na přípravě celoškolských projektů, které souvisejí s křesťanskými tradicemi.

Obsah výuky:

Učivo je zpracováno do osnov na základě dosud platného dokumentu České biskupské konference z roku 2004 „Osnovy k výuce náboženské výchovy římskokatolické církve v 1. – 9. ročníku základní školy pro nepovinný předmět náboženství v základních školách“. Každý ročník má své téma, učivo je členěno do tematických celků, které mají v každém ročníku stejnou strukturu. Učivo se v nich cyklicky opakuje a je prohlubováno v závislosti na schopnostech dětí.

Obsah učiva lze popsat níže uvedenými naukovými celky:

1. Bible (Kniha knih - fakta o Bibli; Svědectví o Božím jednání s člověkem, dobro a zlo ; Bible jako Boží slovo, biblická kultura; Bible a kultura křesťanských národů)
2. Ježíš Kristus a Církev (Boží Syn a pravý člověk; Život a působení Ježíše Krista; Ježíš Kristus - zakladatel Církve, identita církve; Vyznání víry; Historie církve; Misijní působení církve)
3. Křesťanství v praktickém životě (Lidský život jako dar, moje osobní identita; Vztahy mezi člověkem a Bohem; Mezilidské vztahy včetně pohledu křesťanské mravouky; Vztahy mezi křesťanskými církvemi; Vztah křesťanů k lidem jiných náboženství a kultur; Víra, naděje a láska v životě křesťana; Doprovázení lidského života svátostmi a svátostinami v jeho klíčových okamžicích; Slavení křesťanských svátků; Křesťanská angažovanost pro spravedlnost; Vztah křesťanů k životnímu prostředí)

Od 4. ročníku lze tato témata doplnit informacemi o vlivu křesťanství na utváření místa, kde žijí:

Stopy křesťanství v naší obci a regionu (stavby, kulturní památky, sochy, kapličky, Boží muka apod.)

Slavné křesťanské osobnosti regionu a aktuální angažovanost křesťanů pro společnost (např. Charita apod.)

Všemi tématickými celky prolíná výchova v duchu křesťanské etiky, rozvíjení duchovního rozměru osobnosti žáka, porozumění křesťanským symbolům a tradicím.

Vzdělávací oblast:

Vyučovací předmět: Náboženství

Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žák jmenuje projevy starosti Boha o člověka. Žák definuje vlastní jedinečnost, jedinečnost druhého a učí se ji respektovat. Žák umí pojmenovat věci ve svém okolí a jejich význam pro svůj život. Základy porozumění symbolům. Žák si má procvičit základy soustředění a zúčastnit se aktivně děkovné modlitby. Žák interpretuje zvuky kolem sebe a vnímá jejich prostřednictvím své okolí. Žák si má procvičit základy soustředění a objevit naslouchání ticha.	1. Bůh nám dává život KAŽDÝ JSME JINÝ, A TO JE DOBŘE Položit základ vztahům ve skupině Jméno a jedinečnost každého člověka UMÍŠ SE DOBŘE DÍVAT? Položit základy soustředění a vnímat ne-obyčejně obyčejné věci Děkovná modlitba vlastními slovy UMÍŠ DOBŘE NASLOUCHAT? Učit se ztišení a naslouchání Biblický příběh o starostlivosti dobrého pastýře (J 10,1–18)	<i>OSV</i> – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění <i>OSV</i> – zdravé a vyrovnané sebepojetí, moje vztahy k druhým lidem <i>OSV</i> – rozvoj základních rysů kreativity

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žák jednoduše definuje pozitivní vztah k věci, kterou má rád, a vysvětlí projevy důvěry a lásky. Žák definuje své místo v rodině a modlitbu za rodiče. Žák popíše, co kladného i záporného umí svou rukou vyjádřit. Žák navrhne způsoby, jak může druhým pomáhat, a vysvětlí větu: Bůh mě má rád a já mám rád... Žák se má zúčastnit modlitby, ve které prosí o pomoc pro své kamarády. Žák popíše atmosféru oslavy jako přátelského setkání u společného stolu, se společným jídlem a s dárky, aplikuje závěry na oslavu svých narozenin. Žák vysvětlí vlastními slovy symboliku společného stolu - jako znamení společenství a dáreků – znamenajících radost pro dávajícího i pro obdarovaného. Žák pojmenovává ve svém okolí znamení křesťanského světa a vysvětlí znamení kříže. Žák vysvětlí významem slova „církve“ jako velké rodiny, která se schází na společné oslavě, raduje se a Bohu děkuje.	KOHO MÁM NEJVÍC RÁD? Žijeme v rodině Bůh říká lidem: Mám vás rád Děkovná modlitba za rodiče MOJE RUCE UMĚJÍ POMÁHAT Pomoc přijímat a pomoc poskytovat Prosebná modlitba za kamarády J 3, 16 SLAVÍME Slavení a oslava jako prostor setkávání a obdarovávání Dar jako znamení lásky Narozeniny a děkovná modlitba za dar života MODLITBA Lidé zakoušejí Boží podporu, vyprávějí o ní a odpovídají na ni znameními a slovy Znamení křesťanského světa Znamení kříže MODLITBA OTČE NÁŠ Začíná výuka prvních slov modlitby Otče náš, která pokračuje v dalších hodinách.	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žák doplní první slova modlitby Otče náš. Žák vysvětlí pojem církev – rodina, do které patří také svatí, kteří nám pomáhají svými přímluvami. Žák vlastními slovy interpretuje legendu o svatém Mikuláši a tradice s ní spjaté. Žák objasní slovo advent, které vyjadřuje dobu přípravy na velkou slavnost – oslavu Ježíšových narozenin. Žák vysvětlí vztah mezi slovem „dar“ a Ježíšem, kterého milující Bůh dává lidem. Žák porovná vlastnosti své hodné maminky a Ježíšovy maminky. Žák se má seznámit s událostí Zvěstování Páně s důrazem na Mariinu důvěru v Boha.	Církev, jako společenství lidí, scházejících se ke společné oslavě Boha. Kostel a základní předměty v kostele, zejména pak obětní stůl, svatostánek a křtitelnice. Při této příležitosti je vhodné navštívit kostel. SLAVNOST VŠECH SVATÝCH Téma zařazujeme aktuálně podle liturgického roku Svatí, kteří odpovídali na Boží lásku Křestní patron Svatý Mikuláš Slavnost Všech svatých a Vzpomínka na všechny věrné zemřelé 2. Bůh nám dává svého Syna ADVENT Smysl a hodnota darů Symbolika světla na adventním věnci KKC 522–524 MARIA – JEŽÍŠOVA MAMINKA Osobnost maminky Zvěstování Páně (L 1,26–38) KKC 484–511	<i>Lidé kolem nás:</i> Život a funkce rodiny <i>Lidé a čas:</i> Slavení svátků <i>VMEGS</i> – rodinné příběhy <i>OSV</i> – chování podporující dobré vztahy (vyjádření oslavy) <i>MKV</i> – poznávání vlastního kulturního zakotvení (křesťanské slavení Vánoc)

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žák porovná vlastnosti správného tatínka s vlastnostmi svatého Josefa. Žák vysvětlí, jak se Bůh stará o rodinu svého Syna. Žák porovná nenápadnost a chudobu Ježíšova narození a svět Vánoc, v němž se mnohé děti pohybují. Žák vysvětlí znamení betlémské hvězdy, která je světlem ukazujícím cestu. Žák propojí vánoční události s dnešním světem a doplní, co pro něj může být „hvězdou“. Žák za pomoci obrázků pojmenuje hlavní biblické události. Objasní, co obsahuje Bible a význam této knihy jako daru lidem. Žák popíše přírodní podmínky biblické země – vysvětlí slova: poušť, řeka, jezero a názvy měst Betlém a Nazaret. Porovná podmínky života v Palestině s dnešním životním stylem.	JOSEF – JEŽÍŠŮV OCHRÁNCE Osobnost otce Portrét osobnosti svatého Josefa KKC 437, 1655 BETLÉMSKÉ UDÁLOSTI Vánoční evangelium (L 2,6–20) Oslava ve společenství BETLÉMSKÁ HVĚZDA Mudrci se klanějí malému Ježíši (Mt 2,1–12) Znamení betlémské hvězdy KKC 528, 563 3. Bůh nám dává své slovo BIBLE Boží slovo, Boží dar člověku KKC 101–133 ZEMĚ, VE KTERÉ JEŽÍŠ ŽIL Základní reálie biblické země	<i>Místo, kde žijeme:</i> Zeměpisné zvláštnosti místa, kde žijeme <i>Český jazyk a literatura:</i> Základní literární pojmy (hádanka, podobenství) <i>MKV</i> – poznávání vlastního kulturního zakotvení

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žák reprodukuje Ježíšův první zázrak na svatbě v Káni Galilejské. Žák porovná Ježíšovu moc proměnit vodu ve víno a schopnost proměnit smutek v radost. Žák popíše okolnosti povolání učedníků a naučí se jména některých z nich. Žák vysvětlí, co znamená být Ježíšovým učedníkem. Žák reprodukuje biblickou událost, kdy Ježíš utiňuje bouři. Vyvodí závěry pro situace, kdy má strach. Žák vysvětlí význam slova podobenství a přirovnání o domu postaveném na skále. Žák posoudí nutnost pevných základů vlastního života. Žák reprodukuje biblickou událost, kdy Ježíš uzdravuje slepého. Žák aplikuje závěr příběhu na přítomnost nemocných nebo postižených lidí ve svém okolí a své chování k nim. Žák provede rozbor jednání lidí v různých typových situacích a odliší správné jednání od nesprávného. Žák porovná proměny přírody kolem nás s atmosférou velikonočních událostí.	SVATBA V KÁNI GALILEJSKÉ Svatba v Káni Galilejské (J 2,1–12) JEŽÍŠ POVOLÁVÁ UČEDNÍKY Ježíš povolává učedníky (Mt 19,13–15; Mt 4,18–22) Základ společenství, které trvá dodnes JEŽÍŠ UTIŠUJE BOUŘI Ježíš utiňuje bouři (Mk 4,35–41; L 8,22–25) JEŽÍŠ UČÍ Podobenství o domu na písku a na skále (Mt 7,24–27; L 6,46–49) JEŽÍŠ UZDRAVUJE SLEPÉHO Uzdravení slepého (Mk 10,46–52; L 18,35–43) 4. Bůh nám dává nový život POSTNÍ DOBA Pozorování a vcítění se do přírody, která se probouzí k životu KKC 654–655, 1095	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žák vysvětlí znamení kříže jako znamení smrti a nového života. Žák reprodukuje děj křížové cesty podle názorných obrázků. Žák navrhne způsoby, jimiž lze projevovat chválu, úctu a spolu s druhými se radovat. Žák popíše Ježíšův vjezd do Jeruzaléma a hlavní události Svatého týdne. Žák interpretuje průběh poslední večeře jako událost, kdy se Ježíš loučí s přáteli a dává jim jako dar sám sebe. Žák objasní symboliku chleba. Žák vysvětlí, jak bolest a smutek patří k lidskému životu a že Ježíš nás v nich doprovází. Žák reprodukuje v jednoduché souvislosti s velikonoční liturgií události Svatého týdne. Žák vysvětlí symbol světla, slunce, zvonů a vysvětlí znamení na velikonoční svíci. Reprodukuje událost vzkříšení. Žák reprodukuje události ve večeradle, kdy se Ježíš dává poznat všem apoštolům. Žák objasní důvod radosti Ježíšových učedníků a touhu učedníků předávat tuto radost dál.	KŘÍŽ Křížová cesta KKC 609–618 SVATÝ TÝDEN Společná oslava Květné neděle Vstup do Svatého týdne L 19,28–38 POSLEDNÍ VEČEŘE Poslední večeře jako slavnost (L 22,7–20) KKC 1328–1344 JEŽÍŠ ZEMŘEL A ŽIJE Velikonoční události (L 23,1–56) KKC 571–573 JEŽÍŠ JE VZKŘÍŠENÍ A ŽIVOT Velikonoční události (L 24,1–11) KKC 638–655 POKOJ VÁM! Ježíš se dává poznat učedníkům (J 20,19–23) KKC 730	<i>Lidé a čas</i>: Slavení svátků (Velikonoce) <i>Rozmanitost přírody</i>: Princip rovnováhy přírody <i>Český jazyk a literatura</i>: Základy obrazné řeči <i>MKV</i> – poznávání vlastního kulturního zakotvení (křesťanské slavení Velikonoc)

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žák vysvětlí význam neděle jako dne, kdy oslavujeme Ježíšovo zmrtvýchvstání. Žák vysvětlí křesťanské slavení neděle jako oslavy Ježíšovy stálé přítomnosti ve společenství věřících Žák reprodukuje událost Ježíšova nanebevstoupení a příslib, že Ježíš pošle „pomocníka“. Žák - rozbor situací, ve kterých odchod a rozloučení nemusí vždy znamenat ztrátu. Žák vysvětlí vážnost dodržení slibu. Žák reprodukuje události seslání Ducha Svatého a zaměří pozornost na viditelné i neviditelné proměny, které způsobuje. Žák porovná lásku své maminky s láskou Marie, „maminky všech lidí“. Žák navrhne způsoby projevení vděčnosti za lásku. Žák navrhne formy jednání lidí, kteří patří mezi Ježíšovy přátele. Žák ilustruje fakt, že Duch Svatý působí i dnes.	NEDĚLE Smysl prožívání neděle a nedělní bohoslužby KKC 1322–1419, 2168–2195 JEŽÍŠ ODCHÁZÍ K OTCI Událost Ježíšova odchodu k Otci (Mk 16,19; L 24,50nn; Sk 1,4–11) KKC 659–667 5. Bůh nám dává radost JEŽÍŠ NÁS NENECHÁVÁ SAMOTNÉ Událost seslání Ducha Svatého (Sk 2,1–4) KKC 687–741 MARIA Mariina láska jako vzor mateřské lásky KKC 963–975 JSME SVĚTLO SVĚTA CÍRKEV Přirovnání Ježíšových přátel ke světlu světa a soli země (Mt 5,15–16) KKC 949–953	<i>Lidé a čas:</i> Slavení neděle, odpočinek, režim dne <i>OSV</i> – péče o dobré vztahy <i>OSV</i> – dobrá organizace času, uvolnění-relaxace <i>MKV</i> – poznávání vlastního kulturního zakotvení (křesťanské projevy osobní víry)

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žák vysvětlí pojem církev jako společenství lidí sjednocených v Duchu Svatém, kteří žijí své radosti i problémy a scházejí se ke společné modlitbě. Žák vysvětlí pojem „modlitba“ a zopakuje modlitbu Otče náš. Žák formuluje rozdíl mezi modlitbou díky, proseb a chvál. Žák navrhne způsoby, jak člověk může dál šířit dobro a radost.	CÍRKEV Ježíš jako základ církve (J 15,1–7) KKC 748–801 MODLITBA OTČE NÁŠ Modlitba Otče náš (Mt 6,9–13) Modlitba vlastními slovy ROZCHÁZÍME SE, ABYCHOM SE SEŠLI Jděte do celého světa (Mt 28,19–20)	

Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žák vysvětlí Boží přítomnost v díle stvoření a ve společenství. Žák formuluje díky Bohu Otci za jeho dobrotu a blízkost o prázdninách. Žák poznává původ věcí, jako výsledek spolupráce Boha s člověkem Posílení vědomí, že Bůh ví o každém a má ho rád Žáci si při společné procházce po městě všimají využívání přírodních darů člověkem. Žák popíše zprávu biblického textu o vzniku země a života Žák vlastními slovy vyjádří, že celý svět je znamením Boží lásky k člověku (byl stvořen pro člověka) Žák vysvětlí na konkrétním případě úlohu anděla. Žák objasní význam modlitby k andělu strážnému.	1. Všechno stvořené nám vypráví o Bohu DĚKUJEME ZA PRÁZDNINY, ZA DOMOV A KAMARÁDY Zážitky a dojmy z prázdnin Obnovení atmosféry důvěry a upřímnosti Děkovná modlitba DÍVÁME SE KOLEM SEBE Boží stvoření v přírodě Původ materiálů, ze kterých vznikají lidská díla Boží stvoření ve světě techniky KKC 302, 307 BŮH VŠE UDĚLAL PRO NÁS Gn 1,3–2,3 Stvoření světa KKC 279–304 ANDĚLÉ, BOŽÍ SLUŽEBNÍCI A POSLOVÉ Andělé, jejich poslání a služba KKC 328–336	<i>Místo, kde žijeme:</i> Domov <i>Rozmanitost přírody:</i> Porovnávání a třídění látek <i>EV</i> – vnímání života jako nejvyšší hodnoty, vztah člověka a prostředí

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Na základě biblického příběhu jmenuje žák podstatné rysy člověka jako obrazu Boha Žák objasní skutečnost, že člověk je stvořen z lásky a má ji šířit dál a uveď příklady jeho konkrétní spolupráce	ČLOVĚK JAKO BOŽÍ OBRAZ Místo člověka v řádu stvoření Jedinečnost a odpovědnost za svět Gn 1,26–31 KKC 279–308, 282	
Žák reprodukuje biblickou zprávu o selhání prvních lidí Vyvodí z konkrétních příkladů důsledky rozhodnutí se člověka pro dobro nebo pro zlo	SELHÁNÍ PRVNÍCH LIDÍ Selhání prvních lidí (Gn 3,1–23) KKC 385, 396–400	
Žák jednoduše formuluje v čem spočívá hodnota každého člověka Žák rozumí, že odlišnost lidí je pro něj obohacením ne překážkou	PO PRVNÍM HŘÍCHU Téma je záměrně vztaženo pouze na etickou rovinu, která je dětem srozumitelnější. Gn 4,1–16 Každý jsme jiný a není třeba si závidět KKC 401	
Žák reprodukuje biblický příběh Noeho a rozumí základům jeho symbolické interpretace Žák demonstruje postoje důvěry a poslušnosti na konkrétních případech	BŮH ZACHRAŇUJE Gn 6,5–9 Noe – příklad víry KKC 56 KDO CHCE BÝT JAKO BŮH?	<i>Lidé a čas: Slavení svátků</i> <i>MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (křesťanské slavení Vánoc)</i>

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žák reprodukuje biblický příběh rozdělení lidstva a základy jeho symbolické interpretace Žák objasní, jak zaměřenost na sebe vzdaluje člověka od druhých lidí.	Gn 11,1–9 Touha světa po lásce, porozumění a záchraně KKC 57	
Žák vysvětlí slovo Advent a základní smysl této liturgické doby Žák objasní souvislost poselství Adventu s touhou po záchraně z tíživé situace.	2. Bůh k nám mluví BŮH SLIBUJE ZACHRÁNCE Starý zákon jako čas očekávání Zachránce Proroci Bůh neopouští člověka ani po jeho selhání Gn 3,15 Iz 11,1–9	
Žák reprodukuje příběh židovské dívky Marie a její příbuzné Alžběty. Žák interpretuje obsah modlitby Zdravas Maria.	ZVĚSTOVÁNÍ PŘÍCHODU BOŽÍHO SYNA L 1,26–56 Modlitba Zdravas Maria KKC 498,499	
Žák popíše historickou událost narození Ježíše Krista. Žák zdůvodní zájem společnosti o lidi, kteří nejsou hned sympatičtí.	Z NAZARETA DO BETLÉMA Události Ježíšova narození v Božím plánu Josef a Maria – příklady důvěry L 2,1–5 KKC 437, 497	<i>Lidé a čas:</i> Zvyky a práce lidí v minulosti, historické důvody pro slavení významných dnů <i>MKV</i> – poznávání vlastního kulturního zakotvení (slavení významných křesťanských svátků)

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žák vyjádří vlastními slovy poselství Ježíšova narození v chudobě a slabosti. Žák objasní, jakým způsobem jsou dárky vyjádřením radosti z obdarovávání Bohem. Žák rozliší, že přes vnější věci může vnímat vnitřní obsah. Žák popíše postavy tří králů a symboliku jejich darů Vysvětlí, kdy člověk jedná jako král - když bude trpělivý, rozdělí se s druhými. Žák vysvětlí symbol posvěcené svíce. Žák vysvětlí symboliku světla jako symbolu radosti a dobra v našem jednání. Zdůvodní, kdy naše jednání je pro naše okolí přínosem a kdy naopak kazí vztahy. Žák porovná životní podmínky lidí na přelomu letopočtu a dnes.	3. Bůh k nám přichází NARODIL SE KRISTUS PÁN L 2,6–20 Oslava Vánoc jako oslava příchodu Zachránce, jehož velikost stojí v protikladu s chudobou, ve které se rodí MUDRCI SE KLANĚJÍ DÍTĚTI, ÚTĚK DO EGYPTA Mi 5,2 Mt 2,1–16 Symbolika darů Slavnost Zjevení Páně KKC 528 JEŽÍŠ - SVĚTLO NÁRODŮ L 2,22–39 Svátek Uvedení Páně do chrámu Symbol světla KKC 529 JEŽÍŠOVO DĚTSTVÍ Reálie života obyvatel Nazareta L 2,41–52 KKC 531–534	<i>Český jazyk a literatura: Projevy soucitu, výchova k empatii</i>

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žák popíše událost nalezení Ježíše v chrámě, kdy dvanáctiletý Ježíš přerušuje své mlčení a poodhalí tajemství svého poslání. Žák dokáže porovnat události Ježíšova křtu s podstatnými rysy svátosti křtu Zdůvodní, co přináší křest do života křesťana. Žák reprodukuje biblický příběh o pokušení Ježíše na poušti. Pojmenuje zlo v tomto příběhu a dokáže ho rozpoznat v příkladech ze současného života. Vysvětlí pojem „pokušení“. Žák vlastními slovy popíše Petrovu zkušenost na moři. Porovná biblickou situaci se situacemi v životě.	JEŽÍŠŮV KŘEST Ježíšův křest L 3,21–22, příp. Mk 1,9–11 a Mt 3,13–17 Svátost křtu KKC 535–537 POKUŠENÍ NA POUŠTI Mt 4,1–11, příp. L 4,1–13 Význam slova pokušení a jeho současné podoby KKC 538–540 4. Ježíš je Ten, který má moc JEŽÍŠ KRÁČÍ PO MOŘI Mt 14,22–33 Zkušenost strachu a zkušenost důvěry	<i>Český jazyk a literatura:</i> Porozumění a vyjadřování pocitů na základě práce s vybranými biblickými texty <i>OSV</i> – můj vztah k sobě samému, moje vztahy k druhým lidem <i>MKV</i> – poznávání vlastního kulturního zakotvení (křesťanské slavení Velikonoc)

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žák vysvětlí, co je to nemoc a rozliší nemoc tělesnou od nemoci hříchem. Zdůvodní na konkrétních příkladech potřebu vnitřního uzdravení. Žák vlastními slovy na základě velikonočních událostí vysvětlí, proč se křesťan nemusí bát smrti. Pojmenuje v životě situace, kdy si lidé dokáží vzájemně pomoci zvládnout své těžkosti. Žák vysvětlí některé symboly Květné neděle. Porovná rozdíly mezi králem a Ježíšem. Vysvětlí, co přináší lidem pokoj a spravedlnost. Žáci zařadí gesto umývání nohou do příběhu poslední večeře. Vysvětlí symboliku tohoto gesta. Aplikují postoj služby na svoji situaci. Na základě obrázků žák reprodukuje události Ježíšova utrpení a smrti. Vysvětlí význam utrpení v životě člověka. Ochota přijmout každodenní obtíže.	JEŽÍŠ UZDRAVUJE OCHRNUTÉHO Věrnost přátel Ježíš odpouští hříchy (Mk 2,1–12) JEŽÍŠ JE PÁNEM NAD ŽIVOTEM Mk 5,21–43 Ježíš má moc nad životem a smrtí KKC 988–1019 JEŽÍŠŮV VJEZD DO JERUZALÉMA Liturgie Květné neděle Rozdíl mezi králem pozemského království a králem Božího království POSLEDNÍ VEČEŘE Mytí nohou jako znamení pokorné služby L 22,24–27, příp. J 13,1–17 KKC 1337 JEŽÍŠOVO UMUČENÍ Křížová cesta J 18–19 Svatý týden v liturgii Kontrast liturgie Květné neděle a Velkého pátku KKC 616, 618, 626	<i>OSV</i> – pomáhající a prosociální jednání <i>MKV</i> – poznávání vlastního kulturního zakotvení

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žák reprodukuje první zprávy evangelia o Ježíšově vzkříšení. Vysvětlí symboliku velikonoční svíce – paškálu. Vysvětlí pojem „naděje“. Žák reprodukuje události ve večeradle. Porovná situaci Ježíšových učedníků a dnešních křesťanů. Popíše, jak mohou křesťané svědčit o víře. Žák zařadí události Mariina života do časových souvislostí. Porovnat úlohu maminky v životě dítěte a Marie v rozměru starosti o celou církev. Žák uvede příklady nezištné pomoci. Žáci diskutují o možnostech pomoci lidem v nouzi ve svém městě. Na základě znalostí z prvouky žák popíše zákonitosti růstu semene v přírodě.	JEŽÍŠ VSTAL Z MRTVÝCH L 24,1–12, J 20,1–18 Velikonoční třídění Symbolika paškálu ZMRTVÝCHVSTALÝ PÁN SE ZJEVUJE Velikonoční události (J 20,19–29 a 21) KKC 644, 645 5. Co znamená žít jako Ježíš POZNÁVÁME PANNU MARIII Květen – mariánský měsíc Shrnutí probraných událostí Mariina života Význam májové pobožnosti CHCEME POMÁHAT BLIŽNÍM L 10,25–37 Cvičení na soucítění JDEME ZA JEŽÍŠEM DO BOŽÍHO KRÁLOVSTVÍ Mk 4,3–20, příp. L 8,5–15 Slavnostní četba z Bible	<i>MKV</i> – poznávání vlastního kulturního zakotvení <i>OSV</i> – pomáhající a prosociální jednání

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Aplikuje některé zákonitosti působení slov na změnu života člověka na základě jednoduchých příběhů. Žák chronologicky zařadí události Letnic k ostatním událostem Ježíšova života. Vysvětlí symboliku Ducha Svatého. Aplikace působení Ducha Svatého v životě lidí. Žák popíše uspořádání církve v současnosti. Vysvětlí význam křtu pro křesťany. Vysvětlí způsob zapojení každého pokřtěného do církve. Žák objasní základní pravdy katolické nauky o posmrtném životě a přípravu na něj již v současnosti. Na základě obrázků žák vlastními slovy reprodukuje základní učivo roku. Žák rozpozná souvislost s obsahem modlitby Vyznání víry. Žák objasní symboliku znamení kříže.	6. Bůh je trojjediný SESLÁNÍ DUCHA SVATÉHO Sk 2,1–42 Duch Svatý vytváří společenství Znázornění Ducha Svatého CÍRKEV JAKO SPOLEČENSTVÍ BOŽÍHO LIDU. Šíření radostné zvěsti Hierarchie církve KKC 871, 880–887 NAVŽDY V DOMĚ OTCOVĚ Prameny křesťanské naděje KKC 1051–1060 BŮH SE NÁM DÁVÁ POZNAT JAKO OTEC, SYN A DUCH SVATÝ Znamení kříže Apoštolské vyznání víry Shrnutí celoročního učiva	MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žák vysvětlí pojem svatost. Aplikuje tento pojem na život současného člověka. Návštěva hřbitova a zdůvodnění modlitby za zemřelé. Žák vysvětlí symboliku adventního věnce. Navržení projektu třídní adventní nástěnky Žák popíše některé prvky slavení velikonočních svátků. Žák vysvětlí hlavní symboly liturgie Popeleční středy. Žák formuluje některé zásady dobrého využití prázdnin. Posílení přátelství a dobrých vztahů v kolektivu dětí.	7. Témata k liturgickému roku SLAVNOST VŠECH SVATÝCH, VZPOMÍNKA NA VŠECHNY VĚRNÉ ZEMŘELÉ Slavnost Všech svatých a Vzpomínka na všechny věrné zemřelé Svatý Václav Svatá Anežka, svatá Zdislava, případně jiný pro farnost aktuální světec ADVENT Prohloubení prožívání adventu ve společenství Symbolika adventního věnce POPELEČNÍ STŘEDA Popelec. Prožívání postní doby DÁREK NA PRÁZDNINY Závěrečné shrnutí učiva Společná tvořivá práce, výroba dárku.	

Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žák rozebere situace, ze kterých poznáme, že Bůh nás má rád a je s námi ve všech situacích. Žák vysvětlí, co znamená Boha chválit a děkovat mu. Žák vlastními slovy vyjádří, v čem spočívá štěstí člověka. Žák objasní pojem „dědičný hřích“ a jeho význam. Žák provede rozbor příběhu Kaina a Ábela a na jeho základě vysvětlí, co je hřích, jaké jsou jeho důsledky a jak Bůh jedná. Žák uvede příklady dobrého jednání lidí ve svém okolí. Žák objasní úlohu Marie, skrze kterou Bůh slíbil záchranu všem lidem. Vysvětlí význam přímluvy Marie, jako matky lidí.	1. Bůh k nám přichází DĚKUJEME ZA PRÁZDNINY Zážitky z prázdnin Uvedení prázdninových zážitků do vztahu k Bohu ŠTĚSTÍ PRVNÍCH LIDÍ Gn 2. a 3. kap. Štěstí prvních lidí jako společenství s Bohem Selhání prvních lidí jako jednání, kterým se člověk připravuje o Boží blízkost Dědičný hřích jako ztráta štěstí z Boží blízkosti, která však neznamená, že Bůh člověka opouští HŘÍCH A JEHO DŮSLEDKY Příběh Kaina a Ábela (Gn 4. kap.) Následky prvního hříchu lidí v jednání člověka, který si přivlastňuje Boží roli rozhodovat, hodnotit a soudit Hřích jako vědomé a dobrovolné jednání proti Bohu BŮH SLIBUJE ZÁCHRANU Bůh slibuje prvním lidem záchranu (Iz 7,14) L 1. kap. Maria jako žena, jejíž příchod na svět je pro lidstvo velkou nadějí	<i>OSV</i> – analýza vlastních a cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí <i>EV</i> – náš životní styl (vnímání života jako nejvyšší hodnoty)

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žák objasní úlohu Desatera, která jsou pravidly, která pomáhají uspořádat život člověka. Žák vysvětlí význam těchto pravidel pro naše štěstí. Žák uvede projevy Boží lásky vůči lidem a vysvětlí, proč může člověk Bohu věřit a o všem s ním mluvit. Vysvětlí pojem víry jako daru. Žák objasní důvody, které vedou k úctě k předmětům vyjadřujícím náboženské postoje lidí (náboženské symboly různých náboženství). Postoje úcty a tolerance k náboženskému přesvědčení ostatních.	Modlitba radostného růžence 2. Desatero, cesta ke štěstí MOJŽÍŠ PŘIJÍMÁ DESATERO Podle Dt 5. kap. Desatero jako pravidla, kterými Bůh lidem ukazuje cestu ke štěstí Desatero jako životní pravidla, která neomezují, ale osvobozují BŮH – PRVNÍ PŘIKÁZÁNÍ Setkávání s Bohem v díle stvoření Setkávání s Bohem v životě Ježíše Krista (L 8,49–56) Setkávání s Bohem v modlitbě Víra jako zkušenost, že Bohu na člověku záleží BOŽÍ JMÉNO A BOŽÍ VĚCI – DRUHÉ PŘIKÁZÁNÍ Jméno a jeho význam v životě člověka včetně přijetí svého jména Boží jméno (Ex 3,14) jako vyjádření toho, že Bůh je člověku nablízku Ježíšovo jméno a jednání apoštolů v jeho jménu (Sk 3. kap.) Výchova k úctě k Božímu jménu, jménům svatých a k věcem, které Boha připomínají	<i>OSV</i> – lidská práva jako regulativ vztahů <i>VDO</i> – schopnost aktivně přijímat a uplatňovat svá práva a povinnosti, odpovědnost za své postoje a činy

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žák navrhne vhodné způsoby slavení neděle a její význam jako Boží dar pro člověka. Žák uvede vztah mezi zachováváním 4. přikázání a harmonickými vztahy v rodině. Žák vysvětlí význam přikázání „nezabiješ“ pro vztah člověka k sobě samému i vztahy lidí mezi sebou. Žák objasní význam přijetí jedinečnosti každého člověka a nenahraditelnost hodnoty čistého srdce.	NEDĚLE NENÍ VŠEDNÍ DEN – TŘETÍ PŘIKÁZÁNÍ Příběh o sedmi bratrech – životní rytmus střídání nasazení v práci a odpočinku Židovské slavení soboty jako dne Hospodinova, kdy se člověk setkává s Bohem, s bližními (zvláště v rodině) a se sebou samým Křesťanské slavení neděle jako „dne Páně“, kdy Ježíš vstal z mrtvých RODINA – ČTVRTÉ PŘIKÁZÁNÍ Rodina jako společenství, které předpokládá určitý řád, a od každého určitou roli a určitý úkol Láskyplná rodina a pokojný a šťastný domov jako předzvěst domova, který máme u Boha ŽIVOT A ZDRAVÍ – PÁTÉ PŘIKÁZÁNÍ Příběh života Alberta Schweitzera, příp. jiné křesťanské osobnosti, příklad odpovědného postoje k Božímu stvoření Protiklad k jednání člověka, který si dělá, co chce Ž 104 Výchova k úctě k životu a odpovědnosti za životní prostředí ČISTÉ SRDCE – ŠESTÉ A DEVÁTÉ PŘIKÁZÁNÍ Člověk jako neopakovatelné Boží dílo Ž 8 1 K 6,19–20	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žák vyvodí důsledky, ke kterým vede dodržování nebo nerespektování přikázání, které chrání člověka i jeho majetek. Žák na konkrétních příkladech uvede důsledky působení slov v kontaktu mezi lidmi. Vysvětlí pojem křivé svědectví. Žák reprodukuje příběh Zachea a vysvětlí význam proměňující Boží lásky.	Výchova k vědomí vlastní jedinečnosti a k úctě k jedinečnosti každého člověka Výchova k rozvíjení touhy po lásce, kterou nosí každý člověk ve svém srdci LEPŠÍ JE DÁVAT NEŽ BRÁT – SEDMÉ A DESÁTÉ PŘIKÁZÁNÍ Osobní majetek jako bohatství, které Bůh svěřuje člověku a se kterým je třeba dobře zacházet a pomáhat těm, kdo to potřebují Schopnosti a vlastnosti jako poklad, který je třeba objevit a rozvíjet Mt 6,19–20 Výchova k čestnému jednání vůči hmotnému i duševnímu vlastnictví druhého člověka LIDSKÉ SLOVO – OSMÉ PŘIKÁZÁNÍ Síla lidského slova (Jk 3,10: Z týchž úst vychází žehnání i proklínání) Pravdivé lidské slovo proti lži, pomluvě a žalování Schopnost mluvit jako Boží dar Výchova k citlivosti vůči vyřčenému slovu 3. Pozvání k hostině JEŽÍŠ CHCE BÝT HOSTEM U ZACHEA Podle L 19. kap.	<i>Člověk jeho zdraví:</i> Životní potřeby, psychohygiena <i>OSV</i> – zdravé a vyrovnané sebepojetí

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žák má na příběhu uzdravení ochrnutého popsat velkou Boží lásku ke každému člověku – k jeho tělu i duši. Žák na příběhu o dobrém otci a jeho dvou synech demonstruje, že Bůh na člověka stále čeká a raduje se z jeho návratu. Žák vysvětlí, že Bůh čeká na každého člověka, tedy i na každého z nás. Nemusím se nikdy bát k němu přijít. Žák vysvětlí pojem svědomí jako daru od Boha, který nám pomáhá dobře se rozhodovat. Žák navrhne řešení situací, kdy jednání ve shodě se svědomím přináší člověku radost. Žák objasní, co svátost smíření působí a jak probíhá.	Příklad Ježíšova postoje k odmítanému člověku, kdy mu svým přijetím pomáhá v zásadní proměně života Výchova k naději, že Bůh přijímá každého člověka Výchova k citlivému jednání vůči lidem na okraji společnosti JEŽÍŠ A JEHO LÁSKA K LIDEM Podle Mk 2. kap. Uzdravení nemocného a odpuštění hříchů jako příklad Ježíšovy lásky ke každému člověku Výchova k aktivnímu jednání podporujícímu dobro BŮH NÁS MILUJE, PROTO NÁM ODPOUŠTÍ Podle L 15. kap. Obraz Boha jako čekajícího Otce, ochotného přijmout vždy své děti zpět Příběh jako povzbuzení naděje v Boží dobrotu a milosrdenství MŮJ POSTOJ K BOHU, LIDEM A SOBĚ 1 Te 4,1–2 Svědomí jako Boží dar, který nám pomáhá mít správné vztahy k Bohu, lidem i sobě Výchova ke zcitlivění svědomí SLAVÍME SVÁTOST SMÍŘENÍ	(sebeúcta), pravda, lež a předstírání v komunikaci, hledání pomoci při potížích VDO – schopnost aktivně přijímat a uplatňovat svá práva a povinnosti (výchova ke kritickému myšlení)

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Vysvětlí význam odpuštění pro život člověka. Žák definuje důsledky Ježíšovy smrti a vzkříšení pro život člověka. Žák navrhne, jakým konkrétním jednáním může i on měnit svět k lepšímu. Žák popíše jednotlivé svátosti jako zvláštní dary Boží lásky. Žák reprodukuje průběh a objasní význam biblické události poslední večeře. Žák vysvětlí souvislost poslední večeře se mší svatou.	Svátost smíření jako svátost radosti z návratu k Bohu a z nového začátku Jednotlivé části svátosti smíření 4. Svátosti, znamení Boží lásky PŘIPRAVUJEME SE NA VELIKÉ DNY – POSTNÍ DOBA Postní doba jako doba zamyšlení nad velikostí Boží lásky (1 J 3,16) a doba jednání, které může měnit svět k lepšímu Kříž jako znamení základu křesťanské naděje – smrti a vzkříšení Ježíše Krista SVÁTOSTI – ZNAMENÍ BOŽÍ MILOSTI Svátosti jako viditelná znamení Boží lásky Svátosti jako nabídka Boží pomoci člověku v důležitých chvílích jeho života 5. Hostina s Ježíšem POSLEDNÍ VEČEŘE – MŠE SVATÁ Oslava svátků, narozenin a významných událostí v lidském životě Starozákonní velikonoční večeře jako oslava Boží lásky a věrnosti při vyvedení Izraele z Egypta	<i>Lidé a čas:</i> Důležité mezníky v životě člověka <i>Lidé a čas:</i> Slavení svátků <i>MKV</i> – poznávání vlastního kulturního zakotvení <i>MKV</i> – poznávání vlastního kulturního zakotvení

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žák pojmenuje části liturgického prostoru místního kostela a liturgické předměty. Žák vysvětlí způsoby a důležitost přípravy na mši svatou. Žák vysvětlí obsah jednotlivých částí bohoslužby slova. Žák doplní správné odpovědi na jednotlivé aklamace. Žák objasní význam obětních darů. Žák vysvětlí význam vnějších gest při obětování darů. Žák objasní pojem „proměňování“. Žák reprodukuje slova, jimiž se proměňuje chléb a víno v Tělo a Krev Krista. Žák objasní účinky sv. přijímání	Slavení mše svaté jako zpřítomnění Ježíšovy lásky k lidem MŠE SVATÁ – PŘIPRAVUJEME STŮL Příprava liturgického prostoru a obětního stolu Osobní příprava na mši svatou Části mše svaté ČÁSTI MŠE SVATÉ – BOHOSLUŽBA SLOVA Opakování základních informací o Bibli Bohoslužba slova jako první hlavní část mše svaté Vysvětlení významu a nácvik odpovědí na jednotlivé aklamace bohoslužby slova ČÁSTI MŠE SVATÉ – BOHOSLUŽBA OBĚTI Části mše svaté – bohoslužba oběti Význam obětních darů Význam slov a gest Nácvik písně k obětnímu průvodu ČÁSTI MŠE SVATÉ – PROMĚŇOVÁNÍ Části mše svaté – bohoslužba oběti, proměňování Výchova ke zcitlivění k tajemství, které se při proměňování odehrává ČÁSTI MŠE SVATÉ – SVATÉ PŘIJÍMÁNÍ Části mše svaté – přijímání	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žák navrhne strukturu oslavy prvního svatého přijímání ve farnosti a v rodině. Žák objasní význam pravidelné účasti na mši svaté a na slavení svátostí. Žák zopakuje velikonoční události od Květné neděle až k událostem nedělního rána. Žák porovná příběh Ježíše doprovázejícího učedníky na cestě do Emauz s jeho působením v životě člověka. Žák analyzuje proměnu, kterou působí v srdci člověka setkání s Ježíšem.	Výchova k účtě k eucharistii PRVNÍ SVATÉ PŘIJÍMÁNÍ V NAŠÍ FARNÍ RODINĚ Lidé, se kterými žák prožívá první přijetí svátostí Oslava v rodině a ve farním společenství Příprava pozvánek a výzdoba kostela EUCCHARISTIE A ŽIVOT J 6,35 Základy duchovního života 6. Hostina společenství církve VELKÉ DNY V ŽIVOTĚ JEŽÍŠE KRISTA Události Svatého týdne podle: Mt 21,7–21; J 13,4–5,12n; Mt 26,26–28; Mk 14,32–36; Mt 27,33–37; Mt 27,45.50; L 24,1–6 PANE, ZŮSTAŇ S NÁMI L 24,1–35 Biblická událost jako naděje, že Ježíš zůstává s námi a že je nám stále nablízku	<i>MKV</i> – poznávání vlastního kulturního zakotvení (křesťanské slavení Velikonoc)

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žák doplní události Mariina života a vysvětlí význam Mariina života jako spoluúčasti na Božím díle záchrany člověka. Žák popíše působení Ducha Svatého v mimořádných událostech, ale také v každém dobru. Žák analyzuje projevy darů Ducha Svatého v sobě, ve druhých lidech i v každodenních situacích. Žák formuluje krátké modlitby v nichž spontánně oslovuje Boha.	PANNA MARIA – MATKA A SESTRA LIDÍ Důležité události Mariina života a jejich nasměrování na Krista Maria jako člověk hluboké víry, který je ochotný slovem i jednáním pomoci všude tam, kde je třeba Maria jako první vzor křesťanského života DUCH, KTERÝ OŽIVUJE Sk 2,1–4 Působení Ducha Svatého tehdy a dnes PRÁZDNINY S JEŽÍŠEM Příběh Tři kameníci znázorňující různé pohledy na stejnou věc Výchova ke schopnosti vnímat Boží přítomnost v každodenních situacích	

Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žáci formulují své prázdninové zážitky a vyvozují závěry na základě křesťanského postoje. Objasní pojem cesta. Žák popíše budovu místního kostela a její historii. Vysvětlí symboliku kostelní věže. Zhodnotí úlohu křesťanů v našem městě. Žák doplní názvy evangelií a počty knih Nového zákona Stručně charakterizuje jednotlivé skupiny knih Zdůvodní význam Bible pro životní orientaci člověka	1. Jsem na cestě JSEM NA CESTĚ Orientační opakování látky minulého roku Zařadit prázdninové starosti a radosti do obrazu cesty Aktivity směřující k obnovení vztahů mezi dětmi JSME NA CESTĚ Věž kostela jako důležitý orientační bod, když zabloudíme na cestě Bůh jako nejdůležitější orientační bod, když zabloudíme na cestě životem Pohled z věže jako příklad jiného úhlu pohledu na svět Víra jako jiný úhel pohledu na svět BIBLE, PRŮVODCE NA CESTĚ Bible jako „ukazatel směru“, orientační bod na cestě životem Evangelia a pořadí knih NZ 2. Cesta do zaslíbené země MOJŽÍŠ Ex 1,15–22 a Ex 2,1–10	<i>Místo, kde žijeme:</i> Místní krajina, poloha obce, dopravní síť <i>VMEGS</i> – místa v blízkém okolí mající vztah k Evropě (křesťanská znamení v místní krajině) <i>MKV</i> – poznávání vlastního kulturního zakotvení (výchozí bod pro postoj tolerance) <i>Český jazyk a literatura:</i> Reprodukce složitějšího textu

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žák popíše kulturu Egypta – farao, pyramidy, božstva. Popíše situaci Izraelitů, postavu Mojžíše. Zdůvodní výjimečnost izraelského národa. Žák interpretuje obsah rozhovoru Mojžíše s Hospodinem. Vyvodí, jaké vlastnosti zde projevuje Bůh. Vyvodí v čem spočívá modlitba. Žák vysvětlí obsah slavení židovského svátku Pascha. Najde souvislosti s křesťanským slavením Velikonoc. Aplikuje poselství vysvobození z otroctví na současný život. Žák reprodukuje biblické události. Vysvětlí podobnost podstatných rysů přechodu moře a křtu. Aplikuje pojem svobody na obě události. Žák reprodukuje a analyzuje některé situace izraelského národa na poušti.	Reálie starověkého Egypta Srovnání kultury a náboženství Egyptanů s vírou utlačovaných Izraelitů v jediného Boha JSEM S TEBOU Ex 3. a 4. kap. Bůh ve znamení ohně a světla Boží jméno jako znamení Boží blízkosti a ujištění Mojžíše o Boží věrnosti Představy o Bohu VYVEDU VÁS ZE ZEMĚ OTROCTVÍ Ex 12,3–14 Souvislost mezi cestou záchrany člověka Starého zákona a cestou záchrany člověka Nového zákona Souvislost poslední večeře a slavení eucharistie PŘECHOD PŘES MOŘE Ex 14. a 15. kap. Výzva k odvaze vykročit na cestu, i když se zdá, že vede středem moře. Souvislost události přechodu mořem a svátosti křtu. PUTOVÁNÍ POUŠTÍ Pokrm z nebe (Ex 16. kap.) Voda ze skály (Ex 17,1–7)	<i>VMEGS</i> – kořeny a zdroje evropské civilizace <i>MKV</i> – základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách (judaismus) <i>OSV</i> – rozvoj základních rysů kreativity

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Aplikace do současnosti. Žák jmenuje důležité charakteristiky zaslíbené země, do níž Izraelité směřují. Žák formuluje vlastní představu cíle života. Diskuse žáků ve skupině. Žák objasní, v čem spočívá výzva adventu. Porovná příběh s osobní zkušeností a navrhne možné způsoby řešení chlapcovy situace. Žák vlastními slovy reprodukuje příběh Lucie. Aplikuje jednání dívky jako vzor pro současnost. Navrhne možné způsoby pomoci lidem v okolí.	Vítězství nad Amálekem (Ex 17,8–16) Desatero (Ex 20,1–17) Důležité události putování izraelského národa pouští jako čtyřicetiletá „škola víry“ v jediného Boha. Izraelité se učí spoléhat na Hospodina a důvěřovat mu, podobně jako se tomu učíme my dnes DO ZASLÍBENÉ ZEMĚ Podle Dt 34. kap. Konec Mojžíšovy životní cesty Konec putování Izraelitů Představy o zaslíbené zemi 3. Cesta za světlem PROBUĎ SE! Příběh rozkrývající rozdíl mezi aktivním a pasivním přístupem k životu Advent jako výzva ke směřování k Ježíši Kristu, světlů světa (J 12,46) Advent jako úkol „připravovat cestu“ Opakování informací o adventní době SVATÁ LUCIE, KTERÁ NESE SVĚTLO Životopis svaté Lucie (13. prosince) Svatá Lucie jako příklad aktivního přístupu k životu	<i>Český jazyk a literatura:</i> Porovnávání literárních textů <i>Výtvarná výchova:</i> Práce s fotografiemi <i>OSV</i> – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci, pozitivní myšlení, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky <i>VMEGS</i> – kořeny a zdroje evropské civilizace (významné postavy křesťanství)

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Rozbor obou textů a porovnání rozdílů. Žák analyzuje základní kriteria rozhodování Marie a Josefa Aplikuje poznatky na rozhodování se v životních situacích. Žáci vytvářejí společný obraz. Každý jednotlivě vytvoří dárek pro druhého. Žák najde na mapě hlavní biblická města. Formuluje poselství, s nímž se vracejí mudrci z Betléma. Formulace vlastního poselství Vánoc.	Svatá Lucie jako příklad člověka, který se svým nasměrováním na Krista stává světlem pro druhé CO PÍŠE LUKÁŠ A MATOUŠ O JEŽÍŠOVĚ NAROZENÍ L 1. a 2. kap. Mt 1,18–25 Panna Maria a svatý Josef jako další příklady křesťanského života JÁ JSEM SVĚTLO SVĚTA J 12,46 Výroba dárku a zážitek společenství Opakování adventního poselství: Když cesta mého života směřuje k Bohu, stávám se světlem pro druhé. CESTU JIM UKÁZALA HVĚZDA Cesta mudrců domů s radostnou zprávou o narození Ježíše Význam slavnosti Zjevení Páně Významná místa na mapě Izraele Vánoční události jako chvíle, kdy se „...naplnil čas a přiblížilo se Boží království.“ 4. Boží království	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žák vysvětlí pojem blahoslavenství. Analyzuje způsoby, jimiž lidé usilují o dosažení štěstí. Uspořádá kritéria pro dosažení štěstí. Žák vysvětlí obsah jednoho blahoslavenství. Podle textu blahoslavenství, formuluje, co dělá člověka šťastným. Navrhne praktickou realizaci. Žák má interpretovat podobenství o hořčičném zrnu a podobenství o kvasu. Žák má objasnit, jak i ze zdánlivě nepatrného začátku může vzniknout velká věc – jen je třeba se umět dívat a nelítovat sil. Žák má vyvodit závěr, jak jsou pro něj některé vztahy a předměty cenné a jak je důležité umět se jedné věci vzdát pro druhou. Žák má interpretovat podobenství o pokladu ukrytém v poli a podobenství o vzácné perle.	BLAHOSLAVENSTVÍ Mt 5,1–11 Událost vyhlášení blahoslavenství jako programu cesty ke štěstí Blahoslavenství jako příslib Božího království JEŽÍŠ UČÍ O NADĚJI Význam jednotlivých blahoslavenství Konkrétní požadavky, které mají podobu aktuální výzvy k následování JEŽÍŠ VYPRAVUJE O BOŽÍM KRÁLOVSTVÍ Mt 13,31–33, příp. Mk 4,30–32 Podobenství o hořčičném zrnu a podobenství o kvasu ukazující nenápadnou přítomnost Božího království ve světě a tajemství jeho velké síly Ježíšovo učení o Božím království JEŽÍŠ VYPRAVUJE O SKRYTÉM POKLADU Mt 13,44–45 Podobenství o pokladu ukrytém v poli a podobenství o vzácné perle ukazující hodnotu Božího království, pro kterou stojí za to „prodat všechno“ (KKC 546)	<i>Český jazyk a literatura:</i> Přirovnání, podobenství <i>OSV</i> – stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení <i>OSV</i> – dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne (křesťanská morálka)

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žák má reprodukovat biblický příběh o uzdravení slepého (J 9,1–7) a interpretovat jej jako skutek, který dosvědčuje a potvrzuje Boží království. Žák má podle několika situací popsat, kdy může být i vidoucí člověk slepý, a hledat cestu vlastního uzdravení. Žák má reprodukovat biblický příběh o uzdravení hluchoněmého (Mk 7,31–37). Žák má podle několika situací rozlišit, kdy může být člověk „hluchý“ a „němý“, a hledat cestu uzdravení. Žák má interpretovat biblický příběh o uzdravení nemocného s ochrnutou rukou (Mk 3,1–6). Žák má objasnit, co všechno může způsobit svými rukama, a hledat cestu uzdravení.	Představy o hodnotách a jejich konfrontace s ideálem Božího království SLEPÍ VIDÍ... J 9,1–7 Uzdravení slepého jako znamení Božího království (Sk 2,22; L 7,22) Uzdravení slepého jako nabídka podnětů směřujících k reflexi svých schopností „vidět“ a „nevidět“ podstatné HLUŠÍ SLYŠÍ... Mk 7,31–37 Uzdravení hluchoněmého jako znamení přítomnosti Božího království ve světě Uzdravení hluchoněmého jako nabídka podnětů směřujících k reflexi svých schopností „slyšet“ podstatné UZDRAVENÍ NEMOCNÉHO S OCHRNU TOU RUKOU Mk 3,1–6, příp. L 6,6–11, Mt 12,10 Uzdravení nemocného jako znamení přítomnosti Božího království ve světě Uzdravení jako nabídka podnětů směřujících k reflexi svých schopností „jednat“ 5. Cesta života	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žák má navrhnout a diskutovat odpovědi na otázku: „Za koho Ježíše pokládám já?“ „Kdo jsi, Ježíši?“ Žák má objasnit souvislost biblického příběhu Ježíšova proměnění na hoře Tábor s příběhy jiných proměn. Žák má objasnit znaky společenství (něco spojuje a něco máme společného). Žák má objasnit souvislosti židovské slavnosti „pesach“, slavení Ježíšovy poslední večeře a naší liturgie. Žák má interpretovat událost Petrova zapření jako příklad lidského selhání, které se dá proměnit upřímnou lítostí. Žák má popsat podobné situace ve vlastním životě a hledat řešení v lítosti, odpuštění a změně jednání.	JEŽÍŠOVO PROMĚNĚNÍ Mt 17,1–9 Ježíšovo proměnění na hoře Tábor jako potvrzení, že Ježíš je Boží Syn VEZMĚTE A JEZTE Poslední večeře jako hostina, která má souvislost se slavením židovské slavnosti „pesach“ (KKC 1334) Poslední večeře jako hostina lámání chleba, která předjímá Beránkovu svatební hostinu v Božím království (Zj 19,9) Poslední večeře jako hostina, na kterou jsme pozváni také my KKC 1328–9 NEZNÁM TOHO ČLOVĚKA Protiklad Petrových slov vyznání: „Ty jsi Mesiáš, Syn Boha živého“ a slov zapření: „Neznám toho člověka!“ Událost Petrova zapření jako příklad lidského selhání a upřímné lítosti Proměna vlastního jednání – podobné situace a podobná řešení v konkrétních situacích dnes Mt 26,30–35, 57–74	<i>Český jazyk a literatura:</i> Reprodukce textu, tvorba vlastního textu na dané téma <i>MV</i> – identifikování postojů a názorů autora v meditovaném sdělení <i>OSV</i> – sebeovládání, regulace vlastního jednání a prožívání <i>OSV</i> – empatie a pohled na svět očima druhého

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žák má popsat události křížové cesty a interpretovat jednání lidí, kteří se s Ježíšem na křížové cestě setkávají. Žák má jednoduchým způsobem ztvárnit děj křížové cesty prostřednictvím postav, které Ježíše provázejí Žák má vyjádřit vlastními slovy obsah biblického textu o Petrovi a Janovi u prázdného hrobu. Žák má podobně jako Petr a Jan, kteří stojí nad pruhu plátna, navrhnout odpověď na otázku, co se tady stalo. Žák má reprodukovat biblickou událost, kdy se Ježíš dal poznat učedníkům u jezera v Galileji. Žák má z události ze života apoštola Petra vyvodit postup Petrova nasměrování na Krista.	KŘÍŽOVÁ CESTA Lidé, u kterých se Ježíš zastavuje na křížové cestě Jednoduchá pobožnost křížové cesty U PRÁZDNÉHO HROBU J 20,1–9 Zamyšlení nad vztahem k velikonočnímu tajemství: Co si asi myslel Jan? Co si asi myslel Petr? Co si myslím já? Věřím, že Ježíš vstal z mrtvých? Cesta Petra a Jana ke hrobu jako cesta přemýšlení nad vlastní vírou. JEŽÍŠ SE DÁVÁ POZNAT U JEZERA J 21,3–12 Vzkříšený Ježíš se dává poznat Petrovi a učedníkům u jezera. Opakování událostí ze života apoštola Petra doplněné o učivo minulých ročníků. Život apoštola Petra jako poselství naděje: Když cesta vede za Ježíšem, všechno dobře končí.	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žák má interpretovat událost příchodu Ducha Svatého z hlediska působení Ducha Svatého, který apoštoly zbavuje strachu a pomáhá porozumět velikonočním událostem. Žák si má z řeči apoštola Petra objasnit důvody k radosti z Ježíšova vzkříšení a vysvětlit, jak Kristus vede společenství církve cestou života. Žák má objasnit, jak může druhému dávat a sám být obohacen. Žák má diskutovat o radosti z jednoty v různosti a prokázat, jakým způsobem je každý křesťan součástí, živým kamenem, domu církve. Žák má interpretovat znalosti o průběhu mše svaté z hlediska prvků zdůrazňujících společenství. Žák si má jako součást opakování vytvořit malý misálek. Žák má pojmenovat jednotlivé části bohoslužby slova.	JDEME CESTOU ŽIVOTA Sk 2,1–13; Sk 2,14–15, 22–28 Příchod Ducha Svatého v souvislosti s židovským svátkem „šavuot“, svátkem letnic Petrova řeč jako radostná zvěst o Ježíšově vzkříšení Církev jako společenství na cestě života 6. Jako církev na cestě CÍRKEV, DŮM ZE ŽIVÝCH KAMENŮ 1 P 2,3–5 Církev jako společenství, ve kterém jeden respektuje jedinečnost druhého Církev jako společenství, ve kterém mají i děti své místo a svůj úkol HOSTINA SPOLEČENSTVÍ Mše svatá jako prostor setkávání člověka s člověkem a člověka s Bohem Znamení společenství v průběhu mše svaté HOSTINA SLOVA Souvislost mezi každodenním nasloucháním slovům druhého člověka a nasloucháním Božímu slovu při mši svaté	<i>Lidé a čas:</i> Vnímání a prožívání času z pohledu křesťanství <i>VDO</i> – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci <i>MKV</i> – poznávání vlastního kulturního zakotvení (mše svatá)

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žák má objasnit význam slov, která jsou opakována při bohoslužbě slova. Žák má pojmenovat jednotlivé části bohoslužby oběti. Žák má interpretovat vztah mezi přinášením obětních darů a svým životem a objasnit eucharistii jako základní prostředek duchovního růstu. Žák má vysvětlit schéma slavení církevního roku a připojit k němu významné dny svého života. Žák má objasnit souvislost mezi pravidelným rytmem každodenního života a života církve. Žák zopakuje probranou látku a vysvětlí, co jej zaujalo a proč. Žák zopakuje jména postav, se kterými během roku pracoval, a spojí je s konkrétními událostmi. Žák zopakuje názvy zeměpisných míst, se kterými během roku pracoval, a spojí je s probranými událostmi. Žák si má procvičit pojmy, se kterými během roku pracoval.	Bohoslužba slova HOSTINA CHLEBA Části bohoslužby oběti Souvislost vlastního života s přinášením obětních darů: v chlebu a vínu odevzdáváme sami sebe, Bůh vše proměňuje a dává nám sám sebe JAKO CÍRKEV NA CESTĚ Výchova ke schopnosti prožívat oslavy Liturgické doby a významné slavnosti a svátky církevního roku Křesťanský rozměr vnímání času lidského života 7. Shrnutí tematických celků KDO A KDE Shrnutí celoročního učiva A–Z KVÍZ Shrnutí celoročního učiva	

Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žák objasní pojetí světa jako společného domova, který vypovídá o svém Tvůrci. Žák popíše, co zajímavého jej obklopuje ve světě makrokosmu a mikrokosmu. Žák analyzuje, jak vše dokonalostí a krásou ukazuje na svého Tvůrce. Žák vysvětlí, co znamená mít na zemi své místo. Žák analyzuje předložený text a způsoby, jimiž člověk dokáže chválit Boha. Žák formuluje, co je pro něj charakteristické, co jej dělá jedinečným. Žák popíše, jak v dějinách lidstva vznikalo písmo a jakými jazyky byla napsána Bible.	1. Svět – náš společný dům TADY BYDLÍME Obraz světa, společného domu, který vznikne z prázdninových vzpomínek na zajímavá místa Křesťanské základy ekologické výchovy Upevnění vztahů ve skupině TADY BYDLÍM Rozmanitost přírody a zajímavosti z přírodovědy Svět mikrokosmu a makrokosmu, který svou krásou a dokonalostí vypovídá o svém Stvořiteli Výchova k postoji odpovědnosti za svět VŠECHNA DÍLA PÁNĚ, VELEBTE PÁNA Da 3,57–88 Člověk jako vrchol a součást stvoření Modlitba chvály VYRYL JSEM SI TĚ DO DLANÍ Iz 49,16 Vlastní jedinečnost a jedinečnost druhého Vývoj písma v dějinách lidstva jako úvod k obraznému vnímání jazyka a literárních útvarů	<i>Lidé kolem nás:</i> Společný „dům světa“ <i>Rozmanitost přírody:</i> Mikrosvět a makrosvět, odpovědnost lidí za životní prostředí <i>Český jazyk a literatura:</i> Vývoj písma v dějinách, Bible jako literární text <i>EV</i> – kulturní krajina <i>EV</i> – lidské sídlo, město, vesnice <i>MKV</i> – tolerantní vztahy a spolupráce s jinými lidmi <i>MKV</i> – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žák vysvětlí, jak byla napsána Bible a kdo ji napsal. Žák dokáže najít podle odkazu text v evangeliích. Žák provede rozbor příběhu Abrahama a Sáry, kteří ač mají „všechno“ (rodinu, domov, bohatství, úspěch i zdraví), poslechnou Boží hlas, rozhodují se pro nový život s Bohem a jím vedeni jsou schopni vyjít do nejistoty. Žák na konkrétních příkladech doloží, jak k životu každého člověka patří odvaha někomu nebo něčemu věřit. Žák uvede důsledky pro život Abrahama, který se nechává Bohem oslovit. Vysvětlí význam změny jména, které se stává novým životním programem. Žák vysvětlí původ a význam vlastního jména. Žák vlastními slovy reprodukuje příběh otrokyně Hagar a jejího syna Izmaela .	Jazyky Bible BOŽÍ SLOVO OSVĚCUJE MOJI STEZKU Inspirace, autoři důležitých knih Bible Hledání v evangeliích podle biblických odkazů 2. Abraham slyší Boží hlas ODEJDI ZE SVÉ ZEMĚ... Gn 12,1–9 Abrahamova víra jako odpověď na Boží volání, jejímž důsledkem je odvaha k velkým věcem Každodenní situace důvěry v druhého člověka nebo ke spolehlivé věci Výchova k důvěře ve svět Víra v Boha jako opakovaná zkušenost důvěry POHLEĐ NA NEBE A SEČTI HVĚZDY Gn 15,1–6; 17,1–5.15–16; 22,17 Jméno jako životní program Zaslíbení a smlouva jako pokračování příběhu Abrahamovy víry HAGAR A IZMAEL Gn 16,1–15; Gn 21,14–20	<i>Český jazyk a literatura:</i> Reprodukce složitějšího textu <i>VMEGS</i> – kořeny a zdroje evropské civilizace <i>OSV</i> – pozitivní myšlení (aktivní postoj k životu) <i>MKV</i> – kulturní difference (vnímání odlišnosti jako příležitosti k obohacení, nikoli jako zdroj konfliktu) <i>MKV</i> – nekonfliktní život v multikulturní společnosti (základní údaje o židovství, křesťanství a islámu)

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žák analyzuje situace utlačování jednoho člověka druhým, rivality mezi dětmi ve škole a sourozenci v rodině. Navrhne možná řešení situace utlačovaných. Žák reprodukuje příběh o okolnostech narození Izáka a vysvětlí, jak Bůh navštěvuje a jak je přijímán. Žák vysvětlí dvojí možnost smíchu: smích jako radost a požehnání a smích jako výsměch. Žák interpretuje příběh, kdy Hospodin zkouší Abrahamovu víru. Žák vysvětlí, k jakým postojům a jednání vede člověka víra. Žák objasní význam Abrahama pro židy, muslimy a křesťany.	Příběh otrokyně Hagar a Abrahamova syna Izmaela jako příklad snahy vyřešit lidským způsobem – bez důvěry v Boha – neřešitelnou životní situaci Izmael jako ten, od kterého odvozují svůj původ národy arabského světa Problémy rivality mezi dětmi a výchova k asertivitě: Bůh je vždy na straně člověka, který je v nouzi AŽ SE SMĚJE KAŽDÝ, KDO O TOM USLYŠÍ Gn 18,1–14; 21,1–6 Příběh o narození Izáka jako příklad situace, kdy Bůh navštěvuje, a když je přijímán, bohatě obdarovává Výchova k empatii: není smích jako smích ABRAHAMOVA ZKOUŠKA Gn 22,1–12 Příběh Abrahamovy zkoušky jako potvrzení skutečnosti, že Bůh si nepřeje smrt člověka Situace, kdy dnes lidé ztrácejí svůj život. Bylo by omylem, vinit z jejich smrti Boha. Abraham jako člověk, který s vírou, že Bůh je mocnější než smrt, má odvahu „dát Bohu to nejcennější“ L 21,1–4 ABRAHAM – OTEC VÍRY	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žák porovná základní údaje o židovství a islámu. Žák opakuje učivo probrané v tomto tematickém celku. Žák má rozlišit podněty, které ho obklopují, a objasnit význam ticha potřebného k naslouchání. Žák vyhledá v Bibli věty vyzývající k soustředěnému tichu, nutnému k uslyšení Božího hlasu. Žák reprodukuje vlastními slovy příběh o zaslíbení narození Jana Křtitele a o jeho narození. Žák porovná událost Zachariášova oněmění a mimořádné situace, kdy působí Bůh. Objasní, jak je ticho nutné k jakémukoli hlubšímu pochopení skutečnosti.	Abraham jako osoba spojující tři světová monoteistická náboženství: židovství, křesťanství a islám Základní informace o židovství a islámu Výchova k porozumění, toleranci a vzájemné důvěře k lidem jiného vyznání Gn 22,17–18; Iz 19,23–25 3. Slyším Boží hlas SLYŠÍM KOLEM SEBE MNOHO HLASŮ Cvičení ztišení a naslouchání Výchova k meditaci a osobní modlitbě Výroba adventního kalendáře a adventní předsevzetí: každý den se na chvíli „zastavit“ a prožít několik chvil ticha, dávat prostor Božímu hlasu v sobě NAROZENÍ JANA KŘTITELE L 1,5–25;57–66 Událost narození Jana Křtitele Zachariášovo oněmění jako situace, která učí Zachariáše naslouchat Bohu a hlouběji pochopit Boží působení	<i>Lidé a čas:</i> Datování křesťanského letopočtu <i>VDO</i> –být angažovaný a zainteresovaný na zájmu celku <i>OSV</i> – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žák objasní rozdíl mezi Janovým zvěstováním příchodu Božího království a Ježíšovou „radostnou zvěstí o Božím království“. Žák navrhne způsoby, jak může sobě i druhým usnadňovat cesty ke Kristu. Žák popíše podmínky, v nichž Ježíš přišel na svět, a vysvětlí, jak svým narozením sdílí život ubohých a chudých lidí. Žák formuluje souvislost mezi Ježíšovým narozením a příchodem Božího království. Doplní základní informace o datování našeho letopočtu. Žák vysvětlí souvislost Ježíšova křtu s příchodem Božího království, které přichází tiše, nenápadně a nepoznáno.	HLAS VOLAJÍCÍHO NA POUŠTI Portrét osobnosti Jana Křtitele (Mt 3,4–12) Srovnání Janova a Ježíšova kázání: Božího království hlásaného Janem s Božím královstvím přicházejícím v Ježíši Kristu jako radostná zvěst (Mt 11,11) Výchova k osobní angažovanosti PODIVUHODNÉ NAROZENÍ L 2,1–7 Vánoční události jako oslava příchodu Božího království na svět: Ježíš přichází na svět, aby žil život chudých, vyvržených ze společnosti, lidí, kteří o svůj domov přišli nebo z něj byli vyhnáni Výchova k prosociálnímu chování, jehož motivací je následování Ježíše Datování křesťanského letopočtu OTEVŘELA SE NEBESA Mt 3,13–17 Událost Ježíšova křtu jako potvrzení příchodu Božího království: Ježíš prochází mezi lidmi v tichu, neviděn a nepoznán, a ač to sám nepotřebuje, nechává se pokřtít. Událost Ježíšova křtu jako potvrzení, že Bůh v Ježíši Kristu stojí na straně člověka, kterého miluje a pro kterého otevírá nebe	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žák formuluje význam světla pro život a jeho vlastnosti. Porovná tyto závěry se skutečností, kdy Bůh přináší do života „světlo“: kdo uvěří, vidí hlouběji a dokáže postihnout podstatné. Žák opakuje událost o uzdravení slepého od narození a vysvětlí souvislost události i znamení světla se svátostí křtu. Žák vysvětlí význam obyčejného chleba pro všední život a jeho vlastnosti. Porovná jeho nezbytnost a vzácnost se vzácností Boha. Žák zopakuje událost o zázračném rozmnožení chlebů a nasycení pěti tisíců lidí a formuluje její souvislost s Ježíšovým výrokem a se svátostí eucharistie. Žák vysvětlí symbol dveří v souvislosti s tím, jak se skrze Ježíše otevírá přístup k Bohu. Žák vysvětlí obraz dobrého pastýře a na podobenství o ztracené ovci prokáže, že Bůh člověka hledá, otevírá mu cestu a spolehlivě ho provází životem.	4. Kdo jsi, Ježíši? JÁ JSEM SVĚTLO SVĚTA Já jsem světlo světa (J 8,12) Událost uzdravení slepého (J 9,1–7, 35–38) Vztah mezi lidskou zkušeností se světlem, biblickým textem a svátostí křtu Symbolika světla ve svátosti křtu JÁ JSEM CHLÉB ŽIVOTA Já jsem chléb života (J 6,35) Událost nasycení pěti tisíců lidí (J 6,1–13) Vztah mezi lidskou zkušeností s chlebem, biblickým textem a svátostí eucharistie Symbolika chleba ve svátosti eucharistie JÁ JSEM DOBRÝ PASTÝŘ, JÁ JSEM DVEŘE Já jsem dobrý pastýř (J 10,1–5) Já jsem dveře (J 10,7–15) Obraz dobrého pastýře a podobenství o ztracené ovci Vztah mezi lidskou zkušeností, biblickými texty a svátostí smíření Odpuštění ve svátosti smíření	<i>Český jazyk a literatura:</i> Přirovnání, podobenství <i>Český jazyk a literatura:</i> Obrazná řeč <i>MKV</i> – poznávání vlastního kulturního zakotvení

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žák vysvětlí obraz starostlivého vinaře, jako Boha, který je dobrotivý a pečující. Žák objasní výrok, kdy Ježíš přirovnává sám sebe k pravému vinnému kmeni a nás k ratolestem, a vysvětlí souvislost této výpovědi se svátostí biřmování. Žák vysvětlí symbol cesty a aplikuje ho na výrok, že Ježíš je životem, cestou i cílem. Žák objasní podstatu svátosti manželství a svátosti kněžství, jako viditelná znamení Boží milosti pro určitou životní cestu. Žák vlastními slovy reprodukuje příběh vzkříšení Lazara a analyzuje, kde Ježíš ve svém jednání ukazuje Otce, který umí vrátit pozemský život. Žák vysvětlí obsah svátosti nemocných jako prostor naděje tam, kde pozemská naděje končí.	JÁ JSEM VINNÝ KMEN Já jsem vinný kmen (J 15,1.5) Péče vinaře (J 15,1–5) Vztah mezi obrazem starostlivého vinaře pečujícího o vinný keř, biblickým textem a svátostí biřmování Dary Ducha Svatého ve svátosti křesťanské dospělosti JÁ JSEM CESTA, PRAVDA A ŽIVOT Já jsem cesta, pravda a život (J 14,6) J 14,1–6 Vztah mezi lidskou zkušeností „být na cestě“, biblickým textem a svátostmi zaměřenými k druhým lidem Svátost manželství a svátost kněžství jako znamení Boží milosti ve chvílích rozhodnutí se k přijetí svého povolání, a tím i ke způsobu života JÁ JSEM VZKŘÍŠENÍ A ŽIVOT Já jsem vzkříšení a život (J 11,25) Vzkříšení Lazara (J 11,1–44) Svátost pomazání nemocných jako prostor naděje tam, kde pozemská naděje končí	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žák je schopen objasnit, že bolest a smrt jsou „součástí“ života, i když je to velmi těžké. Žák analyzuje formy utrpení lidí v současném světě a navrhne způsoby zmírnění tohoto utrpení. Žák porovná své zkušenosti s dovršením lidského života s křížovou cestou, kterou prošel Ježíš. Žák objasní, že Ježíš prochází utrpením a smrtí v důvěře v Boha, aby lidé měli naději, že nebudou trpět a umírat sami. Žák interpretuje aktuální poselství Velikonoc: Ježíš nám svým utrpením, smrtí a zmrtvýchvstáním dává naději, která přesahuje smrt. Žák vysvětlí poselství symboliky předmětů a gest liturgie velikonoční vigilie, jejichž význam už zná. Žák zopakuje události, kdy se vzkříšený Ježíš dává poznat ženám a učedníkům.	5. Já jsem vzkříšený a život KDYŽ SE CESTA ZMĚNÍ V CESTU KŘÍŽOVOU Zpráva o zkušenosti s konečností a utrpením lidského života Reflexe vlastní zkušenosti s podobnou situací Výchova ke schopnosti smysluplně zacházet s bolestí a darovat útěchu KŘÍŽOVÁ CESTA Křížová cesta spojená s příběhem konce lidského života Sdílení zkušeností s prvním setkáním se smrtí Křesťanský pohled na smysl lidského utrpení TO JE TA NOC... Průběh liturgie velikonoční vigilie Velikonoce v kontextu liturgického roku Symbol světla, slova, vody, chleba a vína v liturgii velikonoční vigilie CESTA SVĚTLA Ježíš s učedníky (J 20,19–20); Marie Magdalská u hrobu (J 20,11–16); Tomáš (J 20,24–29); učedníci	<i>Člověk a čas:</i> Zdůvodnění křesťanského způsobu slavení Velikonoc <i>Cizí jazyk:</i> Pozdravy v různých světových jazycích <i>OSV</i> – pomáhající a prosociální chování <i>OSV</i> – zdravé a vyrovnané sebepojetí (sdílení zkušenosti se setkáním s utrpením a smrtí) <i>MKV</i> – respektování zvláštností jiných (základní informace o jiných křesťanských církvích a o ekumenickém hnutí)

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žák vysvětlí základ křesťanské naděje, který obsahují. Žák vysvětlí originalitu každého člověka a jeho právo být jiný. Žák analyzuje situace, kdy odlišnost může být příčinou mnoha konfliktů. Žák objasní, že „být křesťan“ znamená v síle Ducha Svatého vnášet mezi lidi pokoj vytvářející Boží království. Žák popíše působení jiných křesťanských církví u nás, jejich způsob uctívání Božího Syna a jejich životní praxi. Žák vysvětlí význam slova ekumenismus. Vyhodnotí, co nás spojuje, uvede příklady, jak můžeme společně „v jednom Duchu“ působit ve světě.	na cestě do Emauz (L 24,13–35); Ježíš v Galileji (J 21,1–12) Opakování velikonočních událostí, kdy se Ježíš dává poznat lidem, se zdůrazněním jejich společného poselství: Křesťané jsou stejně jako Ježíšovi učedníci svědky Kristova zmrtvýchvstání a mohou světu přinášet světlo naděje, „evangelium“, dobrou zprávu o smrti a vzkříšení Ježíše Krista (1 K 15,1–8) ...A NAPLNIL CELÝ DŮM Sk 2,5–11 a 44–47 Duch Svatý jako ten, který sjednocuje, dává sílu být sám sebou, osobitým způsobem usilovat o pokoj a přispívat tak k vytváření Božího království Výchova ke schopnosti pozitivně hovořit o lidech, kteří jsou odlišní AŤ VŠICHNI JSOU JEDNO Základní informace o ekumenickém hnutí Základní informace o jiných křesťanských církvích a denominacích u nás Výchova k ekumenismu a k toleranci odlišných náboženských systémů (J 17,21) KKC 820 MARIA	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žák na základě biblických textů specifikuje, jak vypadal život křesťanů v prvních církevních obcích. Žák vysvětlí důvody křesťanské naděje, která znamená jít a hlásat radostnou zvěst, a zpřítomňovat tak Boží království na zemi. Žák interpretuje biblickou událost Sk 28,11–31 a vysvětlí, proč je smysluplné zasazovat se svým jednáním za lepší svět. Žák propojí touhu po lepším světě s vizí Božího království, jehož šíření je úkolem a výzvou křesťana. Žák vlastními slovy reprodukuje text Žd 11. kap. a zopakuje si probranou látku. Žák má před odchodem na prázdniny posílit vztahy v kolektivu spolužáků. Žák různými metodami a formami práce zopakuje probranou látku.	MĚLI VŠECHNO SPOLEČNĚ Sk 2,44–46; Sk 4,32–33; 1 K 1,14–16; Ř 10,10 Život prvních křesťanů Církev jako prostor Božího království Situace solidarity, sdílení a vzájemné pomoci v dnešním světě, výchova k prosociálnímu jednání ŠÍŘENÍ BOŽÍHO KRÁLOVSTVÍ Sk 28,11–31 Pavel v Římě Výzva ke hlásání Božího království jako výraz touhy po lepším světě 7. Do domu Hospodinova... ŠÍŘENÍ BOŽÍHO KRÁLOVSTVÍ Žd 11. kap. Celoroční shrnutí učiva DO DOMU HOSPODINOVA... Projekty podporující ročníkové téma	

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žáci mají uvažovat o situaci, kdy sami potřebovali úkryt, a prostřednictvím žalmu 27 uslyšet, že u Boha mohou nalézt úkryt před nebezpečím a nejistotou. Žáci se mají připravit na celoroční společnou práci a učit se poznávat pravidla a výhody spolupráce. Žáci mají získávat citlivost ke vnímání druhých lidí i vztahů mezi sebou ve skupině. Žáci si mají uvědomit souvislost mezi rozvíjením přátelských vztahů k druhým lidem a rozvíjením přátelství k Bohu. Žáci diskutují vlastní představy o Bohu. Žáci poznávají vztah člověka k Bohu jako vztah důvěry a přátelství.	1. Vztah k sobě samému, mezilidské vztahy, vztah mezi člověkem a Bohem MÍSTO, KDE JE MI DOBRĚ Úvahy o místě, kde je člověk v bezpečí, kde je ukrytý, chráněný a opatrovaný Kruh – znamení místa, kde je člověku dobře a kde je rád Žalm 27 Poznávání žalmů jako modlitby církve. PRVNÍ KROKY K DRUHÝM LIDEM Rozvíjení přátelských vztahů ve skupině i vůči ostatním lidem Cvičení empatie Vytváření dispozic k přátelským vztahům jako základu pro schopnost nazývat Boha „dobrým a věrným přítelem“ JSI ZDE, HOSPODINE Přátelské vztahy mezi lidmi rozšířené o rozměr přátelství mezi člověkem a Bohem Představy o Bohu Žalmy 139 a 145	<i>Výtvarná výchova:</i> Tvary kříže, znázorňování kříže a Boží Trojice v dějinách umění, Marc Chagall: Žid se svitkem Tóry <i>Český jazyk a literatura:</i> Původ literárních děl, kumránské svitky <i>OSV</i> – chování podporující dobré vztahy, empatie, pohled na svět očima druhého <i>EV</i> – příroda a kultura obce a její ochrana (podpora pozitivního vztahu člověka k místu, kde žije)

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
druzí lidé a naopak: jedinečnost druhých objevíme, když je dokážeme mít rádi. Na základě této zkušenosti mají žáci interpretovat příběh Davidova vyvolení: Hospodin vidí do srdce člověka. Žáci si mají uvědomit zázračnost vlastního vzniku a narození a vžít se do situace radosti z narození dítěte. Žáci si mají uvědomit, že v lidských vztazích nepůsobí jen láska, ale i zlo. Žáci mají objevit souvislost mezi jednáním Ježíše a Boží milostí, která „rozbíjí kruh zla“. Žáci se mají učit vnímat křest jako znamení Boží lásky a prohloubit znalosti o svátosti křtu. Žáci mají vlastními slovy interpretovat příběh zápasu mezi Davidem a Goliášem. Žáci mají zdůvodnit Boží jednání jako úsilí o pokoj a posoudit Davidovo jednání v situaci, kdy musel o něco „bojovat“.	Bůh vidí do srdce člověka Příběh Antoine de Saint-Exupéryho o Malém princovi a růži DŘÍVE NEŽ JSEM TĚ STVOŘIL, VYBRAL JSEM SI TĚ Vznik života z pohledu biologie Vznik života z pohledu mezilidských vztahů Vznik života jako Boží dar a milost Podpora pozitivního vnímání sebe potvrzená Božím přijetím (Jer 1,5) KŘTÍM TĚ VE JMÉNU OTCE I SYNA I DUCHA SVATÉHO Křestní symboly Účinky křtu Průběh křtu Důsledky křtu pro život ve společenství církve DAVID A GOLIÁŠ – BOJ NA ŽIVOT A NA SMRT 1 S 17. kap. Situace, kdy se setkáme s protivníkem Výchova ke zvládání konfliktů podpořená ujištěním, že Bůh stojí na straně života	<i>Přírodopis</i>: Prenatální vývoj člověka a jeho narození <i>Výchova ke zdraví</i>: Prenatální vývoj člověka a jeho narození z pohledu mezilidských vztahů <i>Výchova k občanství</i>: Výchova k řešení konfliktních situací <i>VMEGS</i> – kořeny a zdroje evropské civilizace (dějiny Izraele)

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žáci mají vlastními slovy vyjádřit příběh o přátelství Davida a Jonatana. Žáci mají rozlišit znamení, která vyjadřují přátelství mezi lidmi, a demonstrovat, že slib dvou přátel připomíná úmluvu mezi Bohem a lidmi. Žáci mají popsat důležité události vypovídající o moudré vládě krále Šalomouna. Žáci mají vysvětlit okolnosti a význam stavby jeruzalémského chrámu. Žáci mají vysvětlit, význam příkladu světců pro současníky jako těch, skrze které přichází na svět „Kristovo světlo“. Žáci si mají objasnit povolání ke svatosti jako výzvu pro každého křesťana. Žáci mají vysvětlit pravidla jako zdroj jistoty v životě člověka a společnosti. Žáci mají interpretovat přikázání Desatera a novozákonních principů.	DAVID A JONATAN – PŘÁTELSTVÍ NA ŽIVOT A NA SMRT 1 S 18.–20. kap. Znamení přátelství v biblickém textu a znamení přátelství mezi lidmi ŠALOMOUN Šalomoun Jeruzalémský chrám jako potvrzení přátelství mezi Bohem a člověkem 3. Vztahy mezi lidmi podle Ježíše Krista ČLOVĚK PROZÁŘENÝ SLUNCEM Motivace křesťanského jednání Mt 5,48; Ř 8,28–30 Slavnost Všech svatých a Vzpomínka na všechny věrné zemřelé Modlitba ke křesťanským patronům a přímluvná modlitba za zemřelé Životopis svěťce ŽIVOTNÍ MOUDROST Morální pravidla všedního dne a relativita celospolečenských pravidel Veřejné mínění a můj názor	<i>Výtvarná výchova:</i> Ikony, reflexe abstraktního umění, vánoční motivy ve výtvarném umění <i>Výchova k občanství</i> : Lidská práva a jejich ochrana <i>OSV</i> – komunikace v různých situacích, odmítání, omluva <i>VMEGS</i> – kořeny a zdroje evropské civilizace (vybrané osobnosti křesťanských dějin Evropy)

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žáci mají vysvětlit Ježíšova pravidla a rady jako výzvy ke křesťanskému jednání, které ve svých důsledcích přináší svobodu a štěstí. Žáci mají uvést vztah mezi Desaterem, Ježíšovými pravidly pro život a blahoslavenstvími, kdy jedny jsou především jasně stanovenou hranicí, druhé aktuální výzvou a třetí příslibem budoucnosti. Žáci mají popsat, v čem spočívá změna smýšlení člověka a jaké může mít důsledky. Žáci mají objasnit příklad změny smýšlení v biblickém textu a popsat, co změna smýšlení způsobuje. Žáci mají popsat, jaká podivuhodná setkání předcházela Ježíšovu narození. Žáci mají interpretovat evangelijní zprávy o zvěstování Ježíšova narození jako výpovědi víry: Ježíš přichází, aby se setkal s každým člověkem. Žáci mají na základě předchozí látky vyvodit závěr, že ke společenství, které se sešlo a dodnes schází	Přehled pravidel křesťanské etiky JEŽÍŠOVA PRAVIDLA K ŽIVOTU A BLAHOSLAVENSTVÍ Desatero Mt 5.–7. kap. Ježíšova pravidla pro život podle evangelia Zlaté pravidlo a dvojí přikázání lásky Blahoslavenství NEMÍT SRDCE Z KAMENE Příběh „změny smýšlení“ L 3,10–14.18 Objasnění úlohy důvěry v Boha při konání zásadních osobních rozhodnutí v životě křesťana Odpovědnost za rozhodnutí PODIVUHODNÁ SETKÁNÍ Reflexe významných setkání v osobním životě Zkušenost setkání člověka s člověkem a člověka s Bohem L 1,5–25; L 1,39–56; L 1,26–38 Vánoční události jako setkání člověka a Boha v lidství a božství Ježíše Krista PESTRÁ SPOLEČNOST Vánoční slavnost	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
kolem jeslí, patří všichni lidé a mají uvést vztah této skutečnosti k Vyznání víry. Žáci mají popsat ikonu jako náboženský obraz, který nese poselství. Žáci mají vysvětlit souvislost mezi vánočními a velikonočními událostmi. Žáci mají srovnat literární a biblický text a objasnit aktuálnost biblické zvěsti. Žáci mají umět vysvětlit, že texty NZ nejsou historickou zprávou, ale především svědectvím víry prvních křesťanských obcí o Ježíši Kristu. Žáci mají popsat, jak k nim došla zvěst o Kristu a jakou roli v tom hrají konkrétní lidé.	Prohloubení článku Vyznání víry obsahujícího vánoční poselství Pozvání k osobnímu setkání s Ježíšem JESLIČKY A KŘÍŽ Souvislost velikonočních a vánočních událostí Symboly jesliček a kříže Základní informace o ikonách 4. Počátky a motivace k šíření křesťanství ZASÁHL MNE Sk 3,1–10; 5–22 Aktualizace biblického textu prostřednictvím literárního textu: kdo je nadšen, nemůže mlčet Úvod k učivu o šíření evangelia JEŽÍŠOVO POSELSTVÍ SE ŠÍŘÍ Nadšení pro poselství evangelia a pro ideál Božího království Vznik evangelií a dalších knih NZ	<i>Dějepis:</i> Život Ježíše z Nazareta jako historické osoby, jednoduchá dedukce z časové přímky <i>Český jazyk a literatura:</i> Kritika pramenů, textová kritika <i>Zeměpis:</i> Zeměpisné zajímavosti <i>OSV</i> – rozvoj základních rysů kreativity (na základě práce s výtvarným uměním)

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žáci mají reprodukovat informace o jednotlivých evangeliích a jejich autorech. Žáci mají vysvětlit časovou posloupnost vzniku evangelií a jejich souvislost. Žáci mají popsat situace, ve kterých lidé vyznávali svou víru a interpretovat vyznání víry ne jako „slib“ před Bohem a před ostatními lidmi, kterým se lidé hlásí k víře, ale jako krok víry vyjadřující důvěru, odevzdání a přijetí toho, co Bůh pro lidi vykonal. Žáci mají vysvětlit souvislost mezi biblickými texty obsahujícími vyznání víry Ježíšových učedníků a Apoštolským vyznáním víry. Žáci mají provést rozbor první části Apoštolského vyznání víry a na základě toho řešit otázku: Kdo jsi, Bože? Žáci mají diskutovat jména, jaká v průběhu dějin lidé dávali Bohu, a najít mezi nimi obraz odpovídající vlastní představě.	KNIHOVNA V JEDNÉ KNIZE Dělení knih NZ Orientace v textech NZ Teorie dvou pramenů 5. Vyznání víry VYZNÁNÍ VÍRY APOŠTOLŮ Vyznání víry Ježíšových přátel Vyznání víry apoštolů Dvanáct článků Apoštolského vyznání víry VĚŘÍM V BOHA, OTCE VŠEMOHOUCÍHO, STVOŘITELE NEBE I ZEMĚ První část Apoštolského vyznání víry Boží vlastnosti Boží jména	<i>MKV</i> – poznávání vlastního kulturního zakotvení (základní teze křesťanské víry) <i>MV</i> – chápání podstaty mediálního sdělení (princip fungování médií, šíření zprávy), identifikování základních orientačních prvků v textu

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žáci mají provést rozbor druhé části Apoštolského vyznání víry a najít souvislost se situacemi, do kterých podle tohoto vyznání Boží Syn vstupuje. Žáci mají vysvětlit, jakou blízkost k člověku na sebe vzal Bůh, když se stal člověkem. Žáci mají provést rozbor třetí části Apoštolského vyznání víry a popsat projevy působení Ducha Svatého dnes v jednání lidí. Žáci mají vysvětlit, jak Duch Svatý vytváří společenství církve. Žáci mají pojmenovat své pozitivní i negativní pocity a vnímat pocity druhých. Žáci mají objasnit podstatu Ježíšova konfliktu s tehdejší náboženskou a politickou mocí. Žáci mají ilustrovat zneužití moci situacemi v jejich každodenním životě.	VĚŘÍM V JEŽÍŠE KRISTA Druhá část Apoštolského vyznání víry Ježíš Kristus jako bratr lidí Žalm 164 Život Ježíše z Nazareta VĚŘÍM V DUCHA SVATÉHO Třetí část Apoštolského vyznání víry Společenství církve jako jednota v různosti 6. Křesťanská interpretace utrpení a smrti KDO JSI, JEŽÍŠI Mk 3,1–6 Konflikt Ježíšovy moci s mocí politických a náboženských skupin tehdejšího Izraele Reflexe vlastní zkušenosti konfrontace s mocí Rozvíjení schopnosti vnímat pocity druhých PROČ ODSOUZEN? Moc a její zneužívání ve společnosti a v životě dětí	<i>Výtvarná výchova:</i> Volné uchopení velikonočního tématu <i>Výchova k občanství</i> Porušování lidských práv <i>Výchova ke zdraví:</i> Dialog, empatie, zneužití komunikace <i>OSV</i> – lidská práva jako regulativ vztahů (konflikty, formy zneužití moci)

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žáci mají vysvětlit souvislost mezi formami zneužití moci v současné společnosti a zneužitím moci proti Ježíši. Žáci mají specifikovat, jaké konflikty je obklopují a jakými způsoby jsou řešeny. Žáci mají vysvětlit, jaký vzorec jednání vnáší do situace vyhroceného konfliktu Ježíš, a navrhnout konkrétní jednání ve chvílích, kdy se názory obou stran liší. Žáci mají na základě seznámení se s jednotlivými částmi pašiji podle Markova evangelia umět vysvětlit rozdíl mezi „pašijemi“ a „křížovou cestou“. Žáci se mají na základě vžití se do Ježíšovy situace a do situace osob, které byly svědky Ježíšova utrpení a smrti, interpretovat Ježíšovo utrpení a smrt jako důsledek konfliktu Boží lásky k člověku a lidského prosazování moci. Žáci mají diskutovat o konečnosti lidského života a specifikovat otázky, které vznikají při konfrontaci s faktem smrti a hranicemi lidského života.	Charakteristika náboženských a politických skupin v Ježíšově době JE TO TVÁ CESTA? Fáze konfliktu a jeho řešení Výchova k mediaci Výchova ke kooperativní spolupráci KDO SLYŠÍ MŮJ NÁŘEK? Pašije podle Markova evangelia Ježíšovo utrpení jako spoluúčast na utrpení člověka Otázky po smyslu utrpení v lidském životě 7. Smrt a vzkříšení OBAVA I NADĚJE Smrt jako hranice lidského života Smrt z pohledu křesťanské víry a naděje	<i>VDO</i> – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie (principy uchopení politické moci) <i>OSV</i> – dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci <i>Výtvarná výchova:</i> Výtvarné znázornění abstraktních pojmů smrt a život

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žáci mají formulovat křesťanskou naději na vzkříšení na základě porozumění části textu modlitby Apoštolského vyznání víry. Žáci mají srovnat biblický příběh cesty učedníků do Emauz s příběhem o smrti blízkého člověka a vysvětlit význam slov „mít naději“. Žáci mají popsat nenápadnou přítomnost Ježíše v tomto světě a v životě člověka. Žáci mají interpretovat hostinu jako obraz lidského společenství i jako obraz Božího království. Žáci mají objasnit slavení eucharistie jako vzájemné setkávání křesťanů s Kristem u společného stolu. Žáci mají vlastními slovy vyjádřit, že na Ježíšově životě, smrti a vzkříšení poznáváme Boha: jaký byl Ježíš, takový je Bůh. Žáci mají vysvětlit různé významy mše svaté. Žáci mají na základě vlastní zkušenosti s tím, co je dokáže nadchnout a jak své nadšení projevují pojmenovat tento rozměr také v biblické události o seslání Ducha Svatého.	COŽ NÁM NEHOŘELO SRDCE? Cíl cesty učedníků jako společenství s Ježíšem při slavení eucharistie L 24,13–35 Rozměr křesťanské naděje POKRM, KTERÝ DÁVÁ ŽIVOT Slavení svátosti eucharistie jako zpřítomňování Božího království ABYCHOM NA TO NIKDY NEZAPOMNĚLI Jiné názvy pro mši svatou a jejich významy Části mše svaté a orientace v mešních textech 8. Poslání křesťanů ve světě ŽÍT SMYSLUPLNĚ Skutečnosti, které probouzejí nadšení Sk 2,1–38; Sk 4,20 Dary Ducha Svatého 1 K 12,4–11; 13,1–13 Výchova ke schopnosti naslouchat a vnímat nadání své i druhých	<i>Český jazyk a literatura:</i> Tvořivá činnost s literárním textem (výtvarná činnost, vytváření vlastních textů) <i>Člověk a svět práce:</i> Stolování jako centrum slavnosti → <i>OSV</i> – komunikace v různých situacích (dopis pozůstalým) <i>VMEGS</i> – kořeny a zdroje evropské civilizace (vybavení liturgického prostoru, architektura křesťanského chrámu) <i>MKV</i> – poznávání vlastního kulturního zakotvení <i>Dějepis:</i> Struktura katolické církve <i>Matematika a její aplikace:</i> Konstrukční úlohy, plán kostela

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žáci mají umět objasnit souvislost mezi dary Ducha svatého a schopnostmi lidí a vysvětlit, jak a proč mají lidé tyto dary rozvíjet. Žáci mají s vědomím své jedinečnosti rozlišit své místo ve skupině. Žáci mají na základě života prvních křesťanských obcí pojmenovat aktivity živé farnosti. Žáci mají ilustrovat, že církev se neizoluje od světa, ale je jeho součástí. Žáci uvedou vztah mezi důležitými událostmi v životě apoštola Pavla, a činností Matky Terezy. Žáci klasifikují rozpor mezi úsilím křesťanů a stavem světa. Žáci mají interpretovat křesťanskou naději jako protipól strachu z budoucnosti. Žáci si mají zopakovat probrané učivo v souvislostech s liturgickým rokem a s Apoštolským vyznáním víry.	ŽIVÉ SPOLEČENSTVÍ Život v prvních církevních obcích Církev jako tělo Kristovo Výchova k angažovanosti 1 K 12,12–27 BÝT SOLÍ ZEMĚ Misijní úkol církve Osobnost apoštola Pavla a Matky Terezy BUDE TO JAKO VE SNU Negativní i pozitivní vize budoucnosti světa Strach z budoucnosti z pohledu ideálu Božího království Zj 21,1–4 SPOLEČNĚ JSME OBJEVOVALI VÍRU Shrnutí probraných tematických celků	<i>Výchova k občanství:</i> Adaptace na životní změny, životní perspektiva OSV – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci, konkurenci OSV – dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky VDO – angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žáci si mají zopakovat podstatnou výpověď učiva šesté třídy, že křesťanská víra dává našemu životu jistotu a směr.		

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žáci mají zažít úžas nad dokonalostí a řádem ve vesmíru i na naší planetě. Žáci mají interpretovat zprávu o stvoření jako oslavnou píseň na Boha – Tvůrce světa. Žáci mají popsat zvláštnosti a krásy role, které vyplývají z jejich vlastního pohlaví. Žáci si mají objasnit, jak biblická zpráva o stvoření člověka jako muže a ženy zdůrazňuje rovnost obou pohlaví. Žáci mají interpretovat svět jako symbol Boží přítomnosti. Žáci mají tvůrčím způsobem poznat a vysvětlit text žalmu 136. Žáci mají popsat ekologické problémy svého nejbližšího okolí a světa.	1. Křesťanská výpověď zprávy o stvoření POČÁTEK Biologické zákonitosti makrosvěta Biologické zákonitosti mikrosvěta Gn 1,1–23 ČLOVĚK – NEJMILEJŠÍ BOŽÍ TVOR Zpráva o stvoření člověka (Gn 1,27–31) Otázka téže důstojnosti muže a ženy VYTUŠIT TVŮRCE Imaginativní nazírání krásy světa Žalm 136, verše 1–9 a 25–26 VÁŽIT SI STVOŘENÍ Gn 1,28 a Gn 2,15 Ekologické problémy jako následek zneužití převahy člověka nad světem Výchova k odpovědnosti za životní prostředí, které mě obklopuje	Přírodopis a Enviromentální výchova – tento tematický celek doplňuje odborné znalosti žáků o schopnost vnímat hlubší celistvost světa zahrnující také vztah ke kráse, dobru, dokonalosti a k transcendenci. Tak rozvíjí u žáků vnitřní potřebu aktivně se zajímat o lidské aktivity související s problémy životního prostředí. Rozvíjí vědomí zodpovědnosti za svět. Výchova demokratického občana, Osobnostní a sociální výchova – tematický celek se zabývá vztahy mezi mužem a ženou a jejich stejnou důstojností opřenou o křesťanský pohled na osobnost člověka.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žáci mají na základě biblické zprávy vyvodit závěr, že člověk je součástí stvoření a je za svět odpovědný. Žáci mají být uvedeni do práce s legendou jako literárním útvarem. Žáci mají objasnit život svatého Františka jako vzor křesťanského vztahu ke světu. Žáci mají vysvětlit rozdíl mezi popisným a symbolickým vnímáním světa. Žáci mají interpretovat strom jako znamení člověka. Žáci mají poznat, že z celku světa vnímáme především to, co je pro nás důležité, a ne jeho objektivní vlastnosti. Žáci mají rozlišit v druhých lidech a ve světě především hodnoty dobra.	SVATÝ FRANTIŠEK Legenda jako literární útvar Životopis svatého Františka 2. Svátosti církve a jejich souvislost s tajemstvím života KDYBY STROMY MOHLY MLUVIT Popisné a symbolické vnímání světa Strom jako symbol života Ž 1,1–3 ŽÍT S BDĚLÝMI SMYSLY Cvičení ticha Výchova k meditaci Cvičení negativního a pozitivního vnímání lidí, světa a sebe NA VŠECH CESTÁCH S TEBOU Žehnání a jiné svátostiny	Osobnostní a sociální výchova – psychohygiena, mezilidské vztahy, hodnoty, postoje a praktická etika. Multikulturní výchova – lidské vztahy.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žáci mají objasnit symbolický charakter komunikace. Žáci mají interpretovat svátostiny jako připomínku Božího působení. Žáci mají vysvětlit rozdíl mezi svátostinou a svátostí: svátostina je symbolická připomínka Božího působení v životě člověka, svátost je symbolické jednání zpřítomňující aktuální Boží působení v životě člověka. Žáci mají vlastními slovy vyjádřit, proč je Kristus pramenem všech svátostí. Žáci mají rozpoznat v symbolech slavnosti Všech svatých a Vzpomínky na všechny věrné zemřelé znamení smrti a vzkříšení. Žáci mají uvést vztah mezi křesťanskou vírou ve vzkříšení a mezi svou vlastní vírou nebo vírou křesťanů, které znají.	NEKONEČNÝ PRAMEN Svátosti jako pomoc ve významných chvílích lidského života Svátosti jako účinná znamení: nejsou pouze symbolem Boží blízkosti, ale zpřítomňují ji, protože v nich jedná Kristus. NADĚJE PŘESAHUJÍCÍ SMRT Symboly smrti a vzkříšení Křesťanská víra ve vzkříšení z mrtvých 3. Křesťanská vzájemná pomoc DÍVÁM SE NA SEBE Mt 22,36–40	Výchova demokratického občana – angažovanost ve prospěch nemocných a trpících, lidská solidarita opřená o křesťanský pohled na osobnost člověka

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žáci mají pravdivě určit své schopnosti a poznat svou připravenost nasadit své schopnosti pro druhé lidi. Žáci mají objasnit, proč skutečná hodnota člověka není dána jeho výkony, ale tím, že ho Bůh bezpodmínečně miluje Žáci mají prokázat dovednost hledět na druhé nejen z pohledu jejich pozitivních vlastností, ale především z pohledu jejich potřeb. Žáci mají pojmenovat konkrétní formy organizované pomoci potřebným lidem. Žáci mají reprodukovat informace o životě vybraných světců. Žáci mají aplikovat jejich pohled na lidskou bídu ve svém okolí a ve světě. Žáci mají objasnit křesťanský pohled na druhé lidi, že v každém člověku je přítomný Kristus. Žáci mají prokázat hloubku motivace křesťana k pomoci, která nevychází jen z humanismu, ale pramení ze ztotožnění bližního s Kristem. Žáci mají udělat zkušenost se společnou organizací práce pro trpící lidi.	Dvojí přikázání lásky: Boží láska k člověku je pramenem našeho sebehodnocení a naší připravenosti milovat druhé lidi POHLED NA BLIŽNÍHO: CHARITA ZNAMENÁ LÁSKA Křesťanské a humanitární organizace (Charita, Adra, Člověk v tísni) Přehled o organizované pomoci druhým lidem Výchova k solidaritě: vnímání potřeb druhých lidí SVATÍ MAJÍ ZVLÁŠT DOBRÉ OČI Životy konkrétních světců jako příklady křesťanské solidarity Konfrontace se současným životním stylem v naší zemi U ZÁKLADŮ BRATRSKÉ LÁSKY Skutky tělesného milosrdenství Mt 25,31–40 ZAČÍNÁME BÝT AKTIVNÍ Malý projekt pomoci pro trpící lidi ve světě – Tříkrálová sbírka Příklad, jak organizovat i jiné projekty pomoci	a na křesťanské hodnoty v mezilidských vztazích.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žáci mají zakusit radost z práce ve prospěch druhých. Žáci mají vysvětlit význam materiální pomoci, která je spojena s modlitbou za trpící. Žáci mají objasnit smysl prvních kapitol Matoušova evangelia: Ježíš naplnil svým příchodem očekávání Izraele, že Mesiáš – Spasitel – osvobodí člověka. Žáci mají prokázat, že právě tím přináší naději a světlo i do jejich života. Žáci mají získat citlivost pro symbolický výraz gest rukou jak v pozitivní, tak v negativní rovině: ruce dělají viditelným to, co je v srdci. Žáci mají vysvětlit, jak křesťan chápe Boží přítomnost skrze Krista ve svátostech. Žáci mají objasnit svátosti jako dotek Ježíšovy přítomnosti skrze ruce udělovatele. Žáci mají vysvětlit symbolický význam řeči.	JEHO SVĚTLO VSTUPUJE DO BÍDY SVĚTA Mt 1,1–16; Mt 1,18–25; Mt 2,1–12; Mt 2,13–18; Mt 2,19–23 Gn 28,14 Aktualizace vánočního příběhu 4. Výpověď Bible o lidské společnosti NAŠE RUCE MLUVÍ Vnější gesta jako symboly vnitřního postoje LIDÉ VNÍMAJÍ JEŽÍŠOVY RUCE Příběhy z Ježíšova života, v nichž uzdravoval dotekem svých rukou Svátosti jako příběhy, v nichž nás Ježíš uzdravuje skrze ruce a gesta udělovatele SLOVA JSOU JAKO OBRAZY Dvojí symbolický význam řeči:	Český jazyk a literatura – představuje Starý zákon Multikulturní výchova – představuje Bibli jako knihu, která formovala evropskou kulturu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Bible, která leží v kořenech evropské civilizace

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žáci mají být osloveni vtipem i poetikou obrazné a metaforické řeči. Žáci mají popsat obraznou řeč Bible. Žáci mají popsat skladbu knih Starého zákona. Žáci mají umět rozlišit základní literární druhy použité ve Starém zákoně. Žáci mají ilustrovat, jak se za biblickými obrazy skrývají hluboké výpovědi o Bohu. Žáci mají popsat souvislost Božího slova, které se odkrývá v lidském slově Bible. Žáci mají popsat, jaký účinek měla Ježíšova slova na jeho okolí. Žáci mají vysvětlit účinek Ježíšových slov obsažených v Bibli na lidi v průběhu dějin. Žáci mají specifikovat, jaký účinek mají tato slova na ně osobně. Žáci mají rozlišit způsob působení Božího slova: působí – zasahuje – proměňuje.	– písmeno jako znak – slovo jako metafora BOŽÍ SLOVO VE SLOVĚ LIDSKÉM Dělení knih Starého zákona Literární druhy ve Starém zákoně Vyhledávání textů ve Starém zákoně OBRAZNÁ ŘEČ BIBLE Proroctví, žalmy, předpisy a další způsoby vyjadřování ve Starém zákoně SETKÁNÍ S BOŽÍM SLOVEM Ježíšova slova jako Boží slovo pro nás 5. Smysl utrpení Ježíše Krista pro záchranu člověka VŽDYŤ TY VÍŠ...	Výchova demokratického občana – prosociální chování

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žáci mají být povzbuzeni k odvaze ptát se na smysl utrpení způsobeného zlem a nespravedlností. Žáci mají objasnit spoluúčast Boha na utrpení světa v Ježíši Kristu jako křesťanskou odpověď na zlo ve světě. Žáci mají zaměřit svou pozornost v pašijových událostech na lidi, kteří pomáhají Ježíši na jeho cestě. Žáci si mají specifikovat, kdo pomáhá jim a komu pomáhají oni na „pašijových cestách“. Žáci mají interpretovat kříž nejen jako znamení Ježíšova utrpení, ale také jako znamení života a spásy. Žáci mají ve slovech „dotekem k víře“ popsat symbolické vyjádření lidského otevření se víře ve zmrtvýchvstalého Krista. Žáci mají rozlišit různé postoje lidí k víře ve zmrtvýchvstání Krista. Žáci mají specifikovat obyčejný chléb jako podstatný zdroj lidské obživy.	Odpovědi na smysl utrpení Křesťanský pohled na smysl utrpení SPOUTÁN ŘETĚZY Křížová cesta Výchova ke křesťansky motivovanému prosociálnímu chování V KŘÍŽI JE SPÁSA Ježíš ukřižovaný – Spasitel světa L 23,35–48 JÁSEJME – ALELUJA Dotek víry při setkání Marie z Magdaly se vzkříšeným Kristem Dotek víry při setkání Tomáše se vzkříšeným Kristem Reflexe vlastního postoje k víře 6. Význam a symbolika Eucharistie BÝT JEDEN DRUHÉMU CHLEBEM Chléb jako potrava	Výchova demokratického občana – prosociální chování

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žáci mají objasnit symbolický aspekt chleba: Chléb jako znamení života, znamení solidarity a porozumění. Žáci mají interpretovat eucharistický chléb jako účinné znamení Kristovy přítomnosti. Žáci si mají určit biblické texty popisující události, kdy se Ježíš „jako chléb“ rozdává druhým lidem. Žáci mají interpretovat chápání eucharistického chleba jako účinného znamení Kristovy přítomnosti. Žáci mají uvést vztah mezi voláním po Bohu porobeného izraelského národa a voláním dnešních porobených národů. Žáci mají vysvětlit, jak i nářek může být modlitbou. Žáci mají uvést vztah mezi Božím jednáním s porobeným Izraelem a Božím jednáním dnes.	Chléb jako symbol dělení se a vzájemného porozumění Eucharistie jako chléb života, znamení Kristovy přítomnosti JÁ JSEM CHLÉB ŽIVOTA Svátost eucharistie J 6,47–51 7. Exodus a lidská touha po svobodě VÝKŘIK PO BOHU – DNES A VČERA Touha po svobodě, samostatnosti a spravedlnosti v kontrastu s realitou světa Otázky po smyslu utrpení a příčinách sociální nespravedlnosti Vysvobození Izraelitů z egyptského otroctví Ex 1. a 2. kap. Modlitba nářků TEN, KDO SLYŠÍ VOLÁNÍ Povolání Mojžíše Výchova k soucítění s druhými	Výchova demokratického občana – prosociální chování Multikulturní výchova – lidské vztahy, princip sociálního smíru a solidarity, mezináboženský dialog

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žáci mají objasnit, jak Bůh slyší naše volání, zná naši nouzi a chce nás vysvobodit. Žáci mají porovnat dva prameny příběhu o vyvedení Izraele z egyptského otroctví. Žáci mají diskutovat různé úhly pohledu na osvobozující Boží jednání. Žáci mají rozkrýt paralelu mezi putováním izraelského národa pouští a nárokem na svobodné jednání ve vlastním životě: poušť zde není obrazem životních těžkostí, ale obrazem situace lidské svobody. Žáci mají pochopit, že pravá svoboda spočívá v naší schopnosti umět se omezit ve prospěch druhého, ne moci si všechno dovolit. Žáci mají objasnit, že touha po lepším světě, kterou má každý člověk, je zobrazena a naplněna v biblickém příběhu Exodu obrazem „zaslíbené země“, do které Hospodin přivádí izraelský národ. Žáci mají objasnit, že křesťanská vize Božího království není pouze vizí posmrtného života, ale Božího království na této zemi na konci věků, na jehož uskutečnění spolupracujeme už nyní.	BŮH VYVÁDÍ Z POROBY „Pesach“ – židovský „svátek překročení“ Vyvedení z Egypta PŘEKONAT POUŠŤ Izraelský národ na poušti Desatero Poušť jako obraz situace lidské svobody ZASLÍBENÁ ZEMĚ Biblický příběh o „zaslíbené zemi“ Zasazení se o důstojný život člověka na zemi – začátek budování Božího království	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žáci mají získat celistvý vhled do souvislosti obsahu tohoto ročníku, který spočíval v prohloubení tří božských ctností: víry, naděje a lásky.	VÍRA, NADĚJE, LÁSKA Láska – obsah hodin 1–16: Bůh postavil lidi do světa s úkolem, aby jej ve vzájemné lásce chránili a spravovali. Naše láska směřuje ke světu a k lidem. Víra – obsah hodin 17–28: Bůh se sděluje člověku v Ježíši Kristu, ve svém Slově a ve svátostech. Naše víra, směřující k Bohu, nám dává sílu. Naděje – obsah hodin 29–33: Bůh osvobozuje člověka z jeho otroctví a strachu a vede ho do nové země, Božího království. Náš životní optimismus, naše naděje, se opírá o Boží zaslíbení.	

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žáci mají formulovat sebehodnocení a uvést je do vztahu s Božím pohledem na člověka. (Iz 49,16; Ž 139). Žáci mají vyjádřit své právo na svou originalitu, mají ji srovnat s tlakem reklamy, médií a svého okolí a diskutovat otázku potřeby životních vzorů, tedy hledat a nacházet rovnováhu mezi potřebou „mít svou tvář“ a potřebou „nelišit se od ostatních“. Žáci mají řešit mezi nabídkou životních vzorů i jméno Ježíše Krista a odpovědět si na otázku, zda také on může být pro ně vzorem. Žáci mají popsat své chování vůči vzoru jako cíli svého úsilí (vylepování plakátů, nakupování oblečení, typy účesů). Žáci mají vysvětlit potřebu mít v životě někoho, kdo je jim blízko a kdo je v jejich životě doprovází.	1. Nový pohled na sebe, druhé a na Boha KDO JSEM? Cvičení zaměřené na poznávání svých vlastností a na rozvíjení schopnosti hovořit o sobě Výchova ke schopnosti porozumět sám sobě a realisticky hodnotit své jednání Žalm 139 HLEDÁM SÁM SEBE Napětí mezi potřebou být originální a potřebou nelišit se Korekce vzoru podle představ médií jako příprava na přijetí náboženských vzorů KUDY VEDE CESTA? Příběh „Optimistický průvodce“ Nabídka Ježíše jako univerzálního vzoru Výchova ke schopnosti odhalovat manipulaci s náboženskými vzory	<i>OSV:</i> sociální rozvoj – vztahy, komunikace, kooperace, kompetice

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žáci mají objasnit rozdíl mezi mediálním vzorem a vzorem, do kterého vkládáme svou potřebu mít blízko člověka, kterého obdivujeme. Žáci mají najít podobnosti a rozdíly v doprovázení člověka člověkem a v doprovázení člověka Bohem v Ježíši Kristu. Žáci mají popsat, jak Ježíš vstupuje do života člověka, který se mu otevře, tj. který v něho uvěří. Žáci mají alespoň v náznaku zakusit, jak Ježíš v životě takového člověka může působit: léčí komplexy, narovnáva, co je pokřivené. Žáci mají rozlišit rozdíl mezi životem vnitřně pokřiveného a vnitřně rovného člověka a položit si otázku: „Jak je to se mnou?“ Žáci mají pojmenovat na základě Ježíšových zázraků, uzdravení a odpuštění návod, jak se lidé mohou navzájem „uzdravovat“ a odpouštět si. Žáci mají objevovat v současném světě činy, kterými lidé vytvářejí Boží království. Žáci mají diskutovat otázku, zda je pro ně v tomto světě možné následovat Ježíše jako svůj vzor. Žáci mají objevit víru jako schopnost rozpoznávat v tomto světě Boží království.	ODPUŠTĚNÍ BEZ HRANIC L 7,36–50 Různé způsoby doprovázení: od manipulujícího obdivování k lásky-plnému doprovázení dávajícímu prostor Výchova ke schopnosti důvěřovat v Boží blízkost NAROVNÁVAT, CO JE POKŘIVENÉ Výchova ke schopnosti porozumět sám sobě Reflexe vlastních nedokonalostí a komplexů, které směřují k sebezpřijetí a k ujištění, že Bůh nás přijímá takové, jací jsme, a pomáhá nám „narovnat se“ L 13,10–13.17b UČÍME SE JEDNAT JAKO JEŽÍŠ Blahoslavenství jako výzva následovat Ježíše, uzdravovat a usmiřovat svět, a tak budovat Boží království (Mt 5,3–10) Jk 2,12–13 NOVÝ POHLED NA SVĚT Víra jako nový pohled na svět Podobenství o Božím království	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žáci mají tento objev na vysvětlit jako výzvu k chápání konkrétních životních situací a k vytváření vědomí smysluplnosti vlastního života. Žáci mají vysvětlit jako důsledek víry schopnost rozpoznávat v druhém člověku svého bližního, který potřebuje pomoc. Žáci mají objasnit Boží království jako společenství, ve kterém Bůh miluje lidi a lidé milují Boha a sebe navzájem. Žáci mají vysvětlit existenci svého vlastního svědomí na situacích, kdy se rozhodují pro mravně dobrý nebo špatný čin. Žáci mají diskutovat odpovědnost za svá mravní rozhodnutí vzhledem k sobě, k druhým lidem a ke světu. Žáci mají vysvětlit rozdíl mezi zvažováním vnějších názorů a norem a jednáním podle vnitřních postojů.	Mt 25,1–13; Mt 18,12–13; Mt 21,28–31; Mt 20,1–16; Mk 4,3–8; L 12,16–20; L 14,16–24; L 18,10–14; L 15,8–9; L 15,11–32 NOVÝ POHLED NA ČLOVĚKA Víra jako nový pohled na člověka Podobenství o milosrdném Samaritánovi (L 10,25–37) Výzva k angažované pomoci druhému člověku, která znamená volbu: přihlížet nebo pomáhat Žalm 102 2. Vnitřní kompas SVĚDOMÍ A ODPOVĚDNOST Příběhy otevírající nutnost volby mezi dobrem a zlem Výchova k zodpovědnosti za svá rozhodnutí Důsledky jednání vůči sobě, druhým lidem a vůči Bohu SLYŠET SRDCEM Nácvik soustředění, ztišení a meditace Srdce jako znamení prostoru, kde ke mně promlouvá Boží hlas Ex 36,26	VDK: postoje a hodnoty

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žáci se mají dotknout skutečnosti, že v největší hloubce vlastního nitra zvažuje křesťan svá rozhodnutí společně s Bohem. Žáci mají popsat základní náhled na vývoj svědomí z pohledu vývoje člověka. Žáci mají diskutovat vědomí zodpovědnosti za formování vlastního svědomí. Žáci mají vysvětlit politickou a náboženskou situaci izraelského národa v době před Ježíšovým narozením a z ní plynoucí upínání se k naději na příchod Mesiáše. Žáci mají v příchodu Ježíše na svět rozpoznat podstatu dnešní situace: Boží království je již přítomné v tomto světě, i když je plný konfliktů, válek, bídy a utrpení.	MŮJ VNITŘNÍ HLAS Svědomí jako Boží hlas v člověku: člověk přichází na svět s „darem svědomí“, které mají povinnost formovat dál nejprve jeho rodiče, později on sám Vývoj svědomí Výchova svědomí 3. Budoucnost již začala KRÁLOVSTVÍ MÍRU A POKOJE Boží království v tomto světě jako znamení Božího království na věčnosti Boží království, které neřeší konflikty současného světa Porozumění významu slov: Boží království „již ano – ještě ne“ KRISTUS VE MNĚ Výchova ke schopnosti zakusit vnitřní pokoj, jehož důsledkem je zasazování se o mír a o sociální spravedlnost	VDK: principy demokracie

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žáci mají vysvětlit osobní pohled na událost narození Božího syna: Ježíš se chce narodit v srdci každého člověka. Žáci mají objasnit skutečnost, že Ježíš vstupuje do vnitřních konfliktů člověka ne proto, aby ho odsoudil, ale aby mu přinesl pokoj. Žáci mají objasnit nový pohled na události vtělení Božího syna: Ježíšova přítomnost ve světě je přítomností Krista v bližních. Žáci mají diskutovat podstatu křesťanského jednání ve světě, kdy motivem není odvrácení katastrofy, ale práce na rozvíjení Božího království, v jehož středu je Kristus. Žáci mají umět rozlišit různá pojetí svobody v současném světě. Žáci mají objasnit nabídku pojetí svobody jako nezávislosti, což neznamená nevázanost, ale nezotročení. Žáci mají vyvodit závěr, že omezení naší svobody spočívá v právu druhého na vlastní svobodu.	KRISTUS V NAŠEM STŘEDU Mt 25,40 Výzva k přinášení „světla pokoje“ konkrétním lidem, kteří žijí v nejbližším okolí 4. Povolání ke svobodě JSME POVOLÁNI KE SVOBODĚ Svoboda ve světle přirozené morálky: - svoboda znamená, že si můžu dělat, co chci; - svoboda znamená, že mi nikdo nesmí brát to, na co mám právo; - svoboda znamená, že nic nade mnou nemá moc (alkohol, drogy, druzí lidé). DESATERO – SVOBODA OSVOBOZENÝCH Desatero v konfrontaci se starověkými zákoníky a Listinou základních práv a svobod Úvod k Desateru: výzva ke svobodnému jednání Svoboda osvobozuje od strachu (Ř 8,31)	<i>VDK a MK: postoje a hodnoty, princip sociálního smíru a solidarity</i>

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žáci mají vysvětlit biblický pohled na svobodu, která nám byla bez zásluhy darována. Tento pohled na svobodu je obsahem úvodu Desatera. Žáci mají diskutovat Desatero jako výzvu ke skutečně svobodnému jednání člověka, výzvu ke svobodě osvobozených. Žáci mají umět rozlišit různá pojetí víry v současném světě. Žáci mají interpretovat nabídku pojetí víry jako důvěru v Boha, z čehož plyne, že opakem víry není, že nevěřím, ale nedůvěra a strach. Žáci mají pojmenovat moderní podoby zneužívání Božího jména. Žáci mají vysvětlit, jak zneužití Božího jména ke svému prospěchu vrhá špatné světlo na Boží svatost.	SVOBODA K VÍŘE Pojetí víry v současném světě: - víra je pro děti; - víra je jiné jméno pro morálku; - víra znamená přijmout, že Bůh člověka omezuje a svazuje; - věřit znamená nepotřebovat důkaz; - věřit se dá v cokoli; Víra jako neustále prožívaná zkušenost s tím, jak Bůh v našem životě jedná Prohloubení prvního přikázání CO JE SVATÉ, AŽ TI ZŮSTANE SVATÝM: BŮH AŽ TI ZŮSTANE BOHEM Tři novodobé způsoby zneužívání Božího jména: - Lidé zneužívají Božího jména, když předstírají, že v materiálních hodnotách mohou najít své poslední blaho a celé své štěstí. - Lidé zneužívají Božího jména, aby se navzájem ovládali a vzbuzovali strach. - Lidé zneužívají Božího jména, když se staví tak, jako by všechna pravda o Bohu byla jen v jejich držení. Prohloubení druhého přikázání	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žáci mají pojmenovat charakter dnešní doby, která tlačí člověka k výkonu nebo k trávení volného času pokusem o únik z reality. Žáci mají vyjádřit hodnotu času, který je naplněný setkáním se sebou, s druhými a s Bohem, a shledat takto strávený čas cennějším než čas strávený prací a výkonem. Žáci mají popsat průběh židovského svátku šabatu. Žáci mají vysvětlit podstatu svátku, který je oslavným vyjádřením víry v Boha. Žáci mají vysvětlit potřebu dne odpočinku. Žáci mají odvodit, že slavnost není uspokojování potřeb, ale je vyzdvižením hodnoty, kterou život dostává hlubší rozměr (narozeniny – oslava života,	OTROCI VÝKONU Příběh k zamyšlení nad využitím volného času Čas pro vlastní zastavení, pro druhé a pro Boha Prohloubení třetího přikázání ŠABAT – SVÁTEK NEKONČÍCÍ NADĚJE A ŽIVOTA Vyprávění podle vzpomínek z dětství Belly Chagallové o slavení šabatu v rodině Uspořádání zjednodušené slavnosti Sobotní den a Den Páně (KKC 2168–2173) NEDĚLE – SVÁTEK OSVOBOZENÍ Prohloubení třetího přikázání Význam slavení neděle pro křesťany Výchova ke slavení	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
olympijské hry – oslava fyzické krásy a výkonu apod.) Žáci mají diskutovat, proč je pro křesťany největší oslavou neděle, kdy se slaví začátek nového stvoření v Ježíši Kristu. Žáci mají udělat zkušenost, že modlitba není odříkávání textu, ale výraz našeho postoje k Bohu. Žáci mají popsat různé postoje, které lze v modlitbě vyjádřit: děkování, prosba, náрек, chvála. Žáci mají vysvětlit postoje k provinění. Patří k lidskému životu, ale musíme si přiznat, že vinu také často zlehčujeme nebo hledáme výmluvy. Žáci se mají konfrontovat s lidskou zkušeností: když se člověk setká po přiznání viny s láskyplným odpuštěním, je to pro něj výzva ke změně vlastního jednání. Žáci mají vysvětlit svátost smíření jako uzdravující děj, v němž Bůh staví člověka v síle Ducha Svatého na počátek nového života ve společenství.	OTVÍRÁM DVEŘE SVÉHO NITRA Cvičení ztišení a meditace jako předpoklad vnitřní modlitby Základní formy modlitby 5. Vina a obrácení VINA A OBRÁCENÍ Vina a odpuštění ve světle přirozené morálky Křesťanský pohled na vinu a odpuštění Reflexe zacházení s vlastní vinou SVÁTOST SMÍŘENÍ Prohloubení významu svátosti smíření jako obnovy živého vztahu k lidem a ke Kristu JEŽÍŠ OSVOBOZUJE OD HŘÍCHŮ Dědičná vina Podstata svátosti křtu Kristus – Vykupitel člověka	<i>VDK, OSV: občan, občanská společnost a stát, mezilidské vztahy</i>

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žáci mají klasifikovat hřích jako překážku ve vztahu ke Kristu. Žáci mají odhadnout vzájemný vztah tří skutečností: dědičný hřích, tajemství vykoupení a křtu. Žáci mají objasnit velikonoční události jako Kristovo vítězství nad zlem. Žáci mají vysvětlit, jak se ve vzkříšení ukázala Boží láska jako silnější než lidský hřích. Žáci si mají osvojit kritéria pro rozhodování mezi větším a menším zlem a mezi větším a menším dobrem. Žáci mají rozlišit, že znalost Desatera nám dává orientaci v základních hodnotách, ale nezbavuje nás povinnosti rozhodovat se mezi větším a menším zlem a větším a menším dobrem.	Ježíš zemřel za naše hříchy podle Písma (KKC 601) VZKŘÍŠEN K NOVÉMU ŽIVOTU Ježíš Kristus zemřel za naše hříchy a vstal z mrtvých, aby ukázal, že Boží láska je silnější než lidská provinění 6. Přijmout zodpovědnost JAK SE ROZHODNOUT Příběhy s mravním dilematem Zásady rozhodování ODPOVĚDNOST V RODINĚ Prohloubení čtvrtého přikázání Výchova ke schopnosti hledat kompromis při řešení mezigeneračních konfliktů Poslušnost vůči autoritám Příklady zneužití autority a příklady manipulujícího jednání Reflexe vlastního vztahu k autoritám	<i>Přírodopis:</i> fylogeneze a ontogeneze člověka, životní styl <i>MKV:</i> princip sociálního smíru a solidarity

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žáci mají na základě uvědomění si svého postavení v rodině řešit rodinné konflikty. Žáci mají rozšířit své chápání smyslu čtvrtého přikázání nejen jako požadavku na bezpodmínečnou poslušnost dětí vůči rodičům, ale také jako zodpovědnost dospělé generace za stárnoucí generaci, které patří úcta, nikoli almužna. Žáci mají diskutovat napětí mezi vnitřní poslušností vůči autoritám a nutností odepřít poslušnost, je-li autority zneužito. Žáci mají vysvětlit, proč důstojný lidský život je první hodnotou, za kterou jsme zodpovědní. Žáci mají specifikovat zodpovědnost člověka za rozvoj všech tří rozměrů lidského života: tělesného, duševního i duchovního. Žáci mají pojmenovat, že kořenem lásky je touha člověka překročit sám sebe. To je základ jeho touhy po lásce lidské i Boží. Žáci mají diskutovat o tom, jak se dá touhy po lásce také zneužívat. Žáci se mají naučit rozlišovat mezi láskou mezi přáteli, láskou ve vztahu muže a ženy, láskou rodičovskou a láskou k Bohu.	CENA ŽIVOTA Reflexe vlastního žebříčku hodnot Prohloubení pátého přikázání Posvátnost lidského života (KKC 2258) TOUHA PO LÁSCE Touha člověka překročit sám sebe jako základ touhy člověka po lásce k člověku i k Bohu Příklady ze světové literatury zachycující lidskou touhu po lásce ZROZENÍ K LÁSCE Přátelství a láska Láska jako cesta k naplnění života Zneužití tužeb člověka Prohloubení šestého přikázání VLASTNIT A DAROVAT Sociální učení církve Výchova k prosociálnímu jednání Prohloubení sedmého přikázání Sk 20,35	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žáci mají vyjádřit skutečnost, že láska je umění, kterému se musíme učit. Žáci mají vysvětlit, že sedmé přikázání vybízí k pravé svobodě ve vztahu k osobnímu majetku, tj. být svobodný pro dávání, nebýt závislý na majetku. Žáci mají objasnit souvislost, že toto přikázání se vztahuje i k právu všech lidí užívat bohatství země. Žáci mají objasnit závažnost vyřčeného slova pro důvěryhodnost vztahů mezi lidmi. Žáci mají diskutovat o vytváření vztahů důvěry, které také ostatním umožní důvěřovat. Žáci mají vysvětlit souvislost obrazů společenství Boha s lidmi na začátku a na konci Bible Žáci mají shrnout své představy naplněného Božího království.	Jk 2,15–17 SLOVA JSOU JAKO PEŘÍ Verbální a neverbální komunikace Pravdivost a otevřenost v komunikaci Následky pomluv a zkreslování skutečnosti „Používání masky“ a hraní rolí v nedůvěryhodném prostředí Cvičení v důvěryhodné komunikaci 7. Důvěřovat v budoucnost NOVÁ NEBESA A NOVÁ ZEMĚ Ráj a nový Jeruzalém Kristus – Alfa a Omega Gn 2,8–14 Zj 21,1.3–5a	<i>OSV:</i> osobnostní rozvoj, psychohygiena

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žák má objasnit, že sebesdílení znamená víc, než jen hovořit s ostatními: být otevřen pro druhé a dávat něco ze sebe sama. Žák diskutuje o různých životních prostředích, kterými prochází a která na něj čekají, a sdílí se s ostatními se svým strachem z nejistoty a změny. Žák se má seznámit s příběhem Ezaua a Jákoba a na jeho základě reflektovat důvěru dnešního člověka v Boha. Žák má objasnit, proč je vzájemné sdílení důležitý předpoklad nejen společenství člověka s člověkem, ale také člověka s Bohem. Žák má zopakovat vybrané evangelijní příběhy a pojmenovat v nich znamení Boží blízkosti.	1. Otevřenost jako předpoklad a důsledek víry OTEVŘÍT SE SOBĚ I DRUHÝM Vzájemné sdílení jako důležitý předpoklad společenství Vzájemně se sdílet a vyslovovat ve hře, v pohybu, v hudbě, ve výtvarných projevech BOHU DŮVĚŘUJI Ezau a Jákob jako příběh narůstající důvěry v Boha Příklad zkušenosti, kdy Bůh se sdílí s člověkem Gn 27.–32. kap. JÍT DO ŽIVOTA S BOHEM J 10,9n V Ježiši Kristu se Bůh přibližuje lidem Mk 3,1–6; Mk 5,1–20; L 7,11–17; L 8,22–25 NĚKDY TAKÉ MŮŽEŠ POTKAT BOLEST Křesťanský smysl utrpení	<i>Český jazyk a literatura:</i> dojmy z četby, reprodukce, rozlišení a rozbor biblického textu <i>OSV</i> - komunikace mezi lidmi, smysl a postoj k utrpení a bolesti

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žák má vysvětlit křesťanský pohled na smysl utrpení a sílu křesťanské naděje. Žák má aplikovat křesťanský postoj k utrpení druhého do běžného života - být připraven těšit, pomáhat a navštěvovat. Žák má pojmenovat základní existenciální otázky lidí a diskutovat o možných odpovědích na ně. Žák má interpretovat základní myšlenky hinduismu a buddhismu a pojmenovat shodné a rozdílné prvky obou náboženství s křesťanstvím. Žák má popsat rozdíly v přístupu buddhismu a křesťanství k bolesti.	Biblické výpovědi o lidském utrpení (Job, žalmy) a o postojích k utrpení druhého člověka 2. Lidé hledají Boha OTÁZKY STARÉ JAKO LIDSTVO SAMO Existenciální otázky typu: „Proč jsem na světě?“, „Odkud jsem?“, „Má můj život smysl?“ a odpovědi různých filosofii a náboženství Nabídka křesťanství Napětí mezi nemožností najít vyčerpávající odpověď a nutností vytrvat v celoživotním hledání ODPOVĚĎ NĚKTERÝCH SVĚTOVÝCH NÁBOŽENSTVÍ: HINDUISMUS A BUDDHISMUS Symboly světových náboženství a jejich geografické rozložení ve světě Hinduismus (základní myšlenky, pojmy a osobnosti) Buddhismus (základní myšlenky, pojmy a osobnosti) ČÍNSKÝ UNIVERSISMUS A ISLÁM Čínský universismus (základní pojmy, myšlenky, osobnosti)	<i>MK:</i> kulturní difference, lidské vztahy, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žák má interpretovat základní myšlenky čínského universismu (konfucianismus, taoismus). Žák se má blíže seznámit s islámem jako s náboženstvím, se kterým nás spojuje postava Abrahama, a popsat současnou situaci vztahů islámských zemí k ostatnímu světu. Žák má interpretovat vyvolený národ jako Hospodinův lid Smlouvy. Žák má vysvětlit společné a rozdílné prvky křesťanství a židovství. Žák má prokázat základní znalost dějin židovského národa jako jednoho z nejvíce zkoušených národů na světě, který si dokázal přes všechna utrpení zachovat víru v jediného Boha. Žák má vyjmenovat hlavní památky starého Izraele, které se dochovaly do dnešních dnů a popsat současnou politickou situaci Izraele.	Islám (základní pojmy, myšlenky, osobnosti, shodné prvky s křesťanstvím) 3. Náboženství vyvoleného národa BŮH SE ZJEVUJE V DĚJINÁCH Bůh se dává poznat v dějinách Izraele a uzavírá s vyvoleným národem „smlouvu“ Bůh jako věrný průvodce izraelského národa Osobnosti izraelského národa: Abraham, Noe, Mojžíš... Židovské očekávání příchodu Mesiáše CESTA IZRAELE DĚJINAMI Přehled hlavních událostí dějin Izraele od starověku až do dnešních dnů Budování nového státu Izrael a spory o území Základní svátky u současných příslušníků židovského náboženství 4. Bůh se stal člověkem DLOUHO OČEKÁVANÝ VYKUPITEL	<i>Český jazyk a literatura:</i> dojmy z četby, reprodukce, rozlišení a rozbor biblického textu <i>MK:</i> kulturní difference, lidské vztahy, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity <i>Český jazyk a literatura:</i> dojmy z četby, reprodukce, rozlišení a rozbor biblického textu

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žák má popsat souvislost mezi proroctvími o Mesiáši, která byla známá již mnoho století před Ježíšovým narozením, a příchodem, životem, smrtí a zmrtvýchvstáním Ježíše Nazaretského podle křesťanského učení. Žák má objasnit, že Ježíš nepřichází zachránit jeden národ nebo odstranit bídu světa, ale přichází zachránit pro věčnost. Žák má na základě odkazů na prameny prokázat, proč je Ježíš skutečnou historickou postavou. Žák má interpretovat argumenty víry: proč křesťané vidí v Ježíši slíbeného Zachránce a Božího Syna.	Advent jako očekávání záchrany pro všechny lid Křesťanská víra v Mesiáše, který bude mnoho trpět a vezme „na sebe viny mnohých“ Mesiánské předpovědi, ve kterých lidé nacházejí naději na záchranu JEŽÍŠ HISTORICKÝ Prameny vypovídající o historicitě Ježíše Nazaretského Ježíš jako historicky doložená postava JEŽÍŠ, SYN BOŽÍ, MESIÁŠ A PÁN Ježíšovo božství Evangelijní zprávy o zázracích odporujících přírodním zákonům a ukazujících na Kristovu božskou moc Zmrtvýchvstání jako předpoklad naší víry (1 K 15,17–22) Pojetí Krista v Janově evangeliu: Kristus jako Slovo sjednocené s Bohem (J 1,1–14) Pojetí Krista u svatého Pavla (F 2,6–11) JEŽÍŠ – UČITEL Podstata Ježíšovy radostné zvěsti (Mt 4,17) Základní zásady pro život v Božím království:	<i>OSV:</i> osobnostní a sociální rozvoj – mezilidské vztahy

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žák má objasnit, v čem je jádro radostné zvěsti a interpretovat pravidla lásky k Bohu a bližním. Žák má vyvodit závěry pro aplikaci uvedených pravidel jako vnášení evangelia do života. Žák má popsat specifika jiných křesťanských církví a společné základy víry. Žák má vysvětlit podstatu ekumenismu mezi křesťanskými církvemi a popsat jeho projevy. Žák má interpretovat biblickou zprávu o stvoření jako obraz ukazující na Boží dílo a úkol, který člověk jako součást stvoření má. Žák má objasnit svět jako Boží dílo a vysvětlit myšlenku, že Bůh svěří lidem svět, aby měli podíl na jeho stvořitelském díle.	- zlaté pravidlo (Mt 7,12) - přikázání lásky (Mt 22,37–39) - přikázání vzájemné služby (J 13,14n) - nové přikázání (J 15,17) KŘESŤANSKÉ CÍRKVE Křesťanské církve a denominace u nás Ekumenismus Prostor pro spolupráci: nasazení za mír, důstojnost člověka a sociální spravedlnost Síla společné modlitby 5. Stvoření, dar a úkol ZPRÁVA O STVOŘENÍ Biblická zpráva o stvoření (Gn 1,1–2,4) Výchova ke schopnosti objevovat a interpretovat skryté i otevřené výpovědi o Bohu VĚDA A VÍRA	<i>Přírodopis:</i> vědecké hypotézy o původu světa, vývojová teorie <i>VDO:</i> občan, občanská společnost a stát <i>EV:</i> lidské aktivity a problémy životního prostředí

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žák má popsat některé hypotézy o stvoření světa a vysvětlit, že věda a víra nestojí v rozporu. Žák má objasnit, proč vývojová teorie není překážkou v přijetí víry v Boha. Žák má objasnit, že člověk jako celek je dílem velké Boží lásky a ústředním bodem Božího zájmu. Žák má diskutovat o stvoření jako o daru a vyvodit z toho odhodlání chovat se k němu zodpovědně. Žák má objasnit, proč není v Božím plánu, abychom svými nemoudrými rozhodnutími, často jen v zájmu vyšších zisků, devastovali zemi bez omezení. Žák má vyjádřit vlastními slovy, co znamená vlastní sebepřijetí a vysvětlit, proč základním předpokladem přátelství je otevřít se, radovat se s druhými, soucítit s nimi a odpouštět.	Věda a víra – dvě nezávislá odvětví hledající pravdu Některé vědecké hypotézy o vzniku světa EVOLUČNÍ TEORIE Vznik a vývoj života podle evoluční teorie SPOLUPRACOVAT NA DÍLE STVOŘENÍ Bůh svěřuje lidem svět, aby měli podíl na jeho stvořitelském díle (Ž 8,5–7; Gn 1,27–28). Etika životního prostředí z křesťanského pohledu 6. Bůh a člověk JAKO MUŽ A ŽENA Setkávání cestou vcítění se do druhého Boží obraz člověka jako společenství muže a ženy (Gn 2,22) Příklady mužských a ženských vzorů Hledání a uskutečnění sociální role muže a ženy	<i>Český jazyk a literatura:</i> dojmy z četby, reprodukce, rozlišení a rozbor biblického textu <i>Výchova k občanství:</i> lidská setkání, vztahy mezi lidmi, zásady mezilidského soužití <i>OSV:</i> osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žák má objasnit, jakým způsobem je v láskyplném setkání Boží přítomnost a proč křesťané považují svátost manželství za znamení lásky a Boží blízkosti Žák má na základě vybraných úryvků z Písma svatého objasnit, že Bůh je Láska a miluje všechny lidi. Žák má interpretovat příklady prokazování lásky k bližním a reflektovat vlastní zkušenost s přijetím nebo darováním. Žák má vyhledat odpovědi na Boží lásku na příkladech života současných lidí a srovnat je se starozákonními příběhy. Žák má popsat skryté formy náboženského fundamentalismu uvnitř církve. Žák má interpretovat poznatky ze života sv. Pavla (Sk 9,11–22; Ga 1,11–24) ve vztahu k povolání člověka Bohem k úkolu hlásání evangelia.	BŮH JE LÁSKA Reflexe obohacujících setkání a zlých střetnutí Odhodlanost opětovně se setkání otevírat, protože jen tam, kde přebývá láska, můžeme zažívat Boha, který se projevuje jako láska Svědectví Bible o Boží lásce k nám a o příkazu vzájemné lásky mezi lidmi (1 J 4,9–11) ČLOVĚK ODPOVÍDÁ NA BOŽÍ LÁSKU Negativní odpovědi lidí na Boží lásku a srovnání s některými biblickými obrazy: – V Boha nevěřím, chci si dělat, co se mi zlíbí (Gn 6,5–8,22; Gn 18,16–19,27). – Chci být jako Bůh (Gn 3. kap.; Gn 11,16). Výchova ke schopnosti neodsoudit druhého za jeho životní názor JSEM OBRAZEM BOŽÍ LÁSKY – CHCI PLNIT BOŽÍ VŮLI Obraz Boha v každém člověku Specifické úkoly a poslání každého člověka Boží vůle jako vědomé uskutečnění své životní cesty 7. Život v jednotě s Bohem	Výchova k občanství: vztahy mezi lidmi OSV: sociální rozvoj – komunikace, kooperace a kompetice

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žák má popsat, jaké „hřivny“ od Boha dostávají lidé a jak by s nimi měli nakládat. Žák má popsat souvislost mezi schopnostmi dívat se, naslouchat, chápat, hovořit... a pochopení skutečnosti, ve které může zasvitnout hlubší dimenze. Žák má objasnit, že ve svátostech zažívá křesťan Boží blízkost způsobem, který oslovuje také smysly. Žák má objasnit symboliku a význam svátostí. Žák má interpretovat modlitbu jako osobního dialog s Bohem, objasnit osobní důvody lidí k modlitbě a popsat její nejrozšířenější formy. Žák má interpretovat jednotlivé prosby modlitby „Otče náš“. Žák má objasnit různé podoby života podle Ježíšova následování, s jednotou Boží a bliženecké lásky, jednotou života a modlitby a jednotou smrti a zmrtvýchvstání. Žák má demonstrovat, jak se v následování Ježíše Krista utváří křesťanský životní styl.	VNITŘNÍ ŽIVOT ČLOVĚKA Svátosti – „smyslů plná“ znamení Boží blízkosti člověku, které se uskutečňují v Kristu skrze církve MODLITBA – DIALOG S BOHEM Druhy modlitby Modlitba soukromá, ve společenství, modlitby celé církve Denní modlitba církve ŽÍT EVANGELIUM Boží slovo jako způsob Boží přítomnosti mezi námi Výchova ke schopnosti uvědomit si zvláštní nárok Bible jako zdroje výpovědi o Bohu 8. Žít ve společenství	Výchova k občanství: vztahy mezi lidmi. Výtvarná výchova: komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žák má objasnit rodinu jako optimální Bohem chtěné společenství osob, které je zaměřeno k blahu svých členů a k přijetí a výchově dětí. Žák má popsat potíže mladých lidí ve vztahu k rodičům a interpretovat je jako součást a důsledek postupného procesu osamostatňování. Žák má popsat existenci různých typů vztahů mezi lidmi založených na přirozených sympatiích a jejich obecné zákonitosti. Žák má objasnit lásku k bližním jako nezištnou bliženskou láskou, která je obrazem naplnění Ježíšova přikázání lásky. Žák má interpretovat křesťanský život podle Ježíšova obrazu jako uskutečňované a prožívané lidství v jeho plné hloubce. Žák má popsat příklady živých společenství ve svém okolí. Žák má objasnit církev jako společenství a jako základní svátost.	RODINA Rodina jako nejmenší společenství církve Formy vzájemného soužití dvou lidí MEZILIDSKÉ VZTAHY Vztahy mezi lidmi a kvalita mezilidských vztahů Ježíš od nás žádá lásku takových kvalit, jakou miloval on nás (Mt 25,40; 1 J 4,7). Nezištná láska k bližním (caritas) jako hlavní zásada Božího království KŘESŤANSKÉ SPOLEČENSTVÍ Společenství v církvi Společenství při bohoslužbě a ve farnosti Místní církev SPOLEČENSTVÍ CÍRKVE Církev Ježíše Krista – církev lidí Podstatná znamení církve: slovo, vzájemná láska, svátost, modlitba Úřad a služba v církvi	OSV: sociální rozvoj – komunikace, kooperace a kompetice

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žák má popsat zápas církve o uskutečňování Ježíšova odkazu. Žák má objasnit církev jako jednotu v mnohosti a poznávat církev v mnoha různých formách. Žák má pojmenovat formy života zasvěceného Bohu a předpoklady pro udělení svátosti kněžství. Žák má popsat různé formy utváření života a souvislost s hledáním vlastních odpovědí na existenciální otázky. Žák má popsat působení některých řádových společenství a spiritualit u nás. Žák má popsat otevřený prostor pro hledání své cesty ke svatosti. Žák má objasnit jednotu těla, duše a ducha jako podstatný úkol učit se jemnému vztahu k sobě samému i k ostatním, učit se přijímat své vlastní tělo a plně být mužem nebo ženou. Žák má objasnit, jak se v setkávání s Bohem odehrává proces nalézání smyslu a nalézání vlastního lidství, jehož formou je křesťanský životní styl.	JEDNOTA V MNOHOSTI Obrazy církve v Bibli: Boží lid na cestě, vinný kmen, cesta, tělo... Povolání ke svátostnému kněžství nebo k Bohu zasvěcenému životu ŘÁDY A SPIRITUALITY Řádová společenství a některá hnutí a spirituality Centra významných řádových společenství u nás ZNÁMOST A MANŽELSTVÍ Odpovědná známost Liturgie svátosti manželství, manželský slib JDĚTE DO CELÉHO SVĚTA Zralá víra ve zralé osobnosti Výzva ke hledání a odkrývání životního smyslu	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
Žák má objasnit, jakým způsobem Ježíš na každého křesťana vznáší požadavek hlásání evangelia (Mk 16,16) a jaké má toto hlásání formy.		